

**WET VAN 29 AUGUSTUS 2014 TOT VASTSTELLING VAN DE 10-DE
AFDELING VAN DE BEGROTING VAN UITGAVEN EN ONTVANGSTEN
VOOR HET DIENSTJAAR 2014 BETREFFENDE HET MINISTERIE VAN
NATUURLIJKE HULPBRONNEN.**

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIC SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat de Surinaamse begroting bij wet dient te worden vastgesteld;

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd de onderstaande wet.

Artikel 1

De 10-DE Afdeling van de begroting van uitgaven en ontvangsten voor het dienstjaar 2014 betreffende het MINISTERIE VAN NATUURLIJKE HULPBRONNEN wordt vastgesteld als volgt:

TITEL I: Apparaatskosten

Bedragen x SRD.1000

Code	Kostensoort	Bedrag
10	Personeelskosten	23.053
20	Materiële kosten	12.219
30	Subsidies en bijdragen	18.000
40	Aanschaffingen	2.500
	Totaal Apparaatskosten	55.772

TITEL II: Beleidsprogramma's

Bedragen x SRD 1000

Code	Beleidsmaatregelen	Bedrag
100	Watervoorziening	30.000
101	Energievoorziening	28.000
104	Bauxiet Instituut Suriname	2.602
106	Kosten instandhouding waterleidingbedrijven en nieuwe aansluitingen	4.000
107	Openbare straatverlichting	10.000
108	Inkoop energie Brokopondo overeenkomst	177.000
109	Kosten elektrische centrale binnenland	3.178
110	Renovatie hoofdkantoor	284
111	Uitvoering waterleidingprojecten in het kustgebied en binnenland	8.375
116	Ordering Goud Sector	21.653
118	Nieuwbouw kantoorgebouw en magazijn ruimte t.b.v. Dienst Watervoorziening	4.500
119	Nieuwbouw Begroting en Financiële Zaken aan de Grote combeweg	1.250
120	Onderhandelingen met IAM Gold en Newmont	1.000
121	Watervoorziening projekten voor volkswoningen	5.000
122	Uitvoering projecten t.b.v. Geologisch Mijnbouwkundige Dienst	1.127
123	Subsidie aan Energie Bedrijven Suriname	100.000
126	Overdracht van waterleidingstation aan SWM	1.000
127	Renewable Energy	2.500
128	Vorbereiding Mineralen Instituut	1.050
	Totaal beleidsprogramma's	402.519

TITEL III: Middelenbegroting**Bedragen x SRD 1000**

Code	Ontvangsten	Bedrag
	Niet Belasting Middelen	
80.30.03	Retributies op bauxiet en aluinaarde	2,520
80.30.04	Vergunnings- en concessierechten overige delfstoffen	117.251
80.30.09	Royalties	111,000
80.50.99	Registratie-fee Surinamers/buitenlanders	14,400
80.60.01	Dividend Staatsolie	268,000
80.60.09	Overheidswaterleidingbedrijven in de districten	500
80.60.10	Overheidselectriciteitbedrijven in de districten	2
80.60.12	Opbrengst van elektrische energie Afobakka	177,000
	Totaal Niet Belastingmiddelen	690.673
	Donormiddelen	
90.00.05	I.D.B	2,456
	Totaal Donormiddelen	2,456
	Lening	
90.10.05	I.D.B	8,375
	Totaal Lening	8,375
	Totaal Middelenbegroting	701.504

Code	Ontvangsten	Bedrag
	Niet Belasting Middelen	
80.30.03	Retributies op bauxiet en aluinaarde	2,520
80.30.04	Vergunnings- en concessierechten overige delfstoffen	400
80.30.09	Royalties	111,000
80.50.99	Registratie-fee Surinamers/buitenlanders	14,400
80.60.01	Dividend Staatsolie	268,000
80.60.09	Overheidswaterleidingbedrijven in de districten	500
80.60.10	Overheidselectriciteitbedrijven in de districten	2
80.60.12	Opbrengst van elektrische energie Afobakka	177,000
	Totaal Niet Belastingmiddelen	573,822
	Donormiddelen	
90.00.05	I.D.B	2,456
	Totaal Donormiddelen	2,456
	Lening	
90.10.05	I.D.B	8,375
	Totaal Lening	8,375
	Totaal Middelenbegroting	584,653

TITEL IV: Parastatalen

Bauxiet Instituut Suriname (B.I.S)
N.V Surinaamsche Waterleiding Maatschappij (S.W.M.)
Staatsolie Maatschappij Suriname N.V.
De N.V. Energie Bedrijven Suriname (E.B.S)
N.V. Grasshopper Aluminium Company

Artikel 2

1. Deze wet wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd
2. Zij treedt in werking met ingang van 1 januari 2014
3. De Ministers van Financiën en van Natuurlijke Hulpbronnen zijn belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de 29ste augustus 2014,

DESIRÉ D. BOUTERSE

Uitgegeven te Paramaribo, de 27ste september 2014
De Minister van Binnenlandse Zaken,

E.F. LEILIS

WET VAN 29 AUGUSTUS 2014 TOT VASTSTELLING VAN DE 10-DE AFDELING VAN DE BEGROTING VAN UITGAVEN EN ONTVANGSTEN VOOR HET DIENSTJAAR 2014 BETREFFENDE HET MINISTERIE VAN NATUURLIJKE HULPBRONNEN

MEMORIE VAN TOELICHTING

Doelstelling

Het doel van het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen is het zorgen voor een duurzaam en efficiënt beheer en de ontwikkeling van de productie van de in Suriname aanwezige natuurlijke hulpbronnen.

Taakstelling.

Ter verwezenlijking van de doelstelling zijn aan het Ministerie de volgende taken toebedeeld:

- a. een nationaal beleid met betrekking tot de natuurlijke hulpbronnen en energie;
- b. de inventarisatie, exploratie, optimale exploitatie en het beheer van: delfstoffen, de natuurlijke hulpbron water en de voor de energie benodigde natuurlijke hulpbronnen;
- c. het waterbeheer, waar nodig in interdepartementaal verband;
- d. de drinkwatervoorziening;
- e. de energievoorziening;
- f. de controle op de naleving van regels en voorschriften met betrekking tot de delfstoffen, het waterbeheer, de opwekking, het transport en de distributie van energie;
- g. het toezicht houden op de naleving van de wettelijke regelingen die betrekking hebben op een optimaal uitwendig woon- en leefmilieu

De **visie** van het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen is om een leidende rol te blijven vervullen in de duurzame ontwikkeling van de natuurlijke rijkdommen, ten einde een significante bijdrage te leveren aan het welzijn en de welvaart van onze natie.

De beschikbare natuurlijke hulpbronnen vormen een belangrijke basis om een significante bijdrage te leveren aan welzijn en welvaart van de Surinaamse natie. Het beleid in dit verband heeft dan ook als uitgangspunt dat alle in Suriname aanwezige hulpbronnen zoveel mogelijk ten dienste wordt gesteld van en ten goede komen aan de gehele Surinaamse samenleving.

Het Ministerie neemt hierdoor een belangrijke plaats in bij de nationale productie, dus zich te richten op de vergroting van het nationaal inkomen. De opstelling van de begroting voor het dienstjaar 2014 heeft tegen deze achtergrond plaatsgehad.

De beleidsvisie van het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen worden uitgewerkt in de volgende beleidsdomeinen mijnbouw, energie en water. De werkmensen en strategische partners van het Ministerie die zowel direct als indirect hierbij betrokken zijn:

1. Geologisch Mijnbouwkundige Dienst (GMD)
2. Dienst Energievoorziening (DEV)
3. Dienst Watervoorziening (DWV)
4. N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij (S.W.M.)
5. Bauxiet Instituut Suriname (B.I.S)
6. N.V. Energie Bedrijven Suriname (E.B.S)
7. N.V. Grasshopper Aluminium Company
8. Staatsolie Maatschappij Suriname N.V.

Sector Mijnbouw

De mijnbouwsector levert een belangrijke bijdrage in het aandeel van de exporten en de lopende ontvangsten van de overheid. De belangrijkste inkomsten bronnen voor de staat zijn op dit ogenblik ook goud en aardolie.

De Missie van het Ministerie van Natuurlijke hulpbronnen ten aanzien van de sector mijnbouw luidt als volgt: “Het duurzaam ontwikkelen van de mineralen sector op zodanige wijze, dat daaruit optimale opbrengsten voor de Staat worden verkregen, waarbij de toegevoegde waarde voor Suriname moet komen door een geïntegreerde ketenbenadering, waarbij de aandacht wordt gevestigd op de mogelijkheden van de downstream markten”

De Staat wenst de ontwikkeling van haar minerale hulpbronnen krachtig ter hand te nemen en de basisuitgangspunten van het mijnbouwbeleid zijn onder andere:

1. De Staat zal bij de ontwikkeling van de minerale hulpbronnen actief participeren, alsook in eigen beheer exploitatie werkzaamheden uitvoeren;
2. De ontwikkeling moet middels de meest effectieve en duurzame (inter) nationale technieken en gebruiken geschieden;
3. De overdracht en ontwikkeling van de technische en management expertise moet de ontwikkeling van de sector in ons land bevorderen;
4. Bij de ontwikkeling van de sector moeten het Surinaams kader, de werknemers, en leveranciers van lokale goederen en diensten maximaal worden ingezet;
5. De ontwikkeling moet op een zodanige manier geschieden dat nadelige gevolgen voor mens en milieu zowel voor de huidige als voor de toekomstige generaties voorkomen of tot een minimum beperkt worden;

6. De Staat zal wettelijke regels maken op basis waarvan ook particulieren op georganiseerde wijze kunnen deelnemen in de ontwikkeling van de minerale hulpbronnen;
7. De Staat zal de benodigde instituten instellen die de uitvoering van het mijnbouwbeleid zullen bevorderen, begeleiden en controleren.

De Geologisch Mijnbouwkundige Dienst (G.M.D) zijnde de werkmans van het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen is belast met het toezicht houden op de winning van mineralen e.a. hulpbronnen binnen het grondgebied van Suriname. De belangrijkste aspecten zijn het houden van toezicht bij de toepassing van milieuvriendelijke technieken en de registratie van de goudopbrengsten.

Verder is deze dienst verantwoordelijk voor:

1. het opsporen van de minerale bodemschatten van het land, zomede de inventarisatie daarvan;
2. het verzamelen van alle gegevens die voor de geologische en mijnbouwkundige kennis van het land van belang zijn, hetgeen mede moet leiden tot de samenstelling van de nodige kaarten.
3. het bewerken van en de zo economisch mogelijke ontginning van de minerale bodemschatten van het land;
4. het geven van adviezen over de uitgifte van rechten van opsporing of ontginning van delfstoffen;
5. het medewerken tot handhaving van het naleven van de bepaling op mijnbouwgebied;
6. het medewerken aan de vernieuwing van deze bepalingen;
7. het onderhouden van contacten en aangaan van samenwerking met internationale diensten.

In 2014 zal de controlewerkzaamheden door de dienst effectief worden voortgezet het geen zal moeten resulteren in verbeterde "monitoring" van de goudwinning en zandopgravingen.

Goud

Het Ministerie van Natuurlijke hulpbronnen zal de efficiënte benutting van concessies ten behoeve van kleinschalige goudmijnbouw ver ter handgenomen nemen. De Geologisch Mijnbouwkundige Dienst is thans in samenwerking met de presidentiële commissie "Ordering Goud Sector" en met andere belanghebbenden in het veld bezig de ordening van deze sector aan te pakken. Het belang van deze aanpak is om illegaliteit terug te dringen, het milieu te beschermen, de staatsinkomsten te vergroten, en het wettelijk gezag wederom te bevestigen

Bauxiet

De neerwaartse trend van de aluminiumprijs op de internationale markt hebben ertoe geleid dat multinationals in deze branche maatregelen hebben aangekondigd waarbij het aanbod van relatief duur geproduceerde aluminium verminderd zal worden. Deze maatregelen in combinatie met de toenemende vraag naar aluminium vanuit China, zou niet alleen de concurrentiepositie van deze multinationals moeten verbeteren maar zou ook de prijs van aluminium omhoog moeten stuwen. De verwachting is dat de aluminiumprijs zal toenemen met circa 10% van gemiddeld USD 1,955 in 2013 naar gemiddeld USD 2,148 per ton in 2014.

Ook worden beslissingen over kapitaalintensieve projecten vooruit geschoven. In Suriname wordt het Nassau bauxietproject, waarvan de ESIA studie intussen is afgerond, door de Alcoa periodiek geëvalueerd en gehouden tegen het licht van de ontwikkelingen op de internationale aluminiummarkt. Daarnaast wordt door de Suralco een plan, ter optimalisatie van de Paranam aluinaarderaffinaderij voorbereid. De economisch winbare bauxietvoorraden en de energiekosten zijn sleutelfactoren bij dit optimalisatieproces. Het resultaat van dit plan zal bepalend zijn voor het productieniveau van de aluinaardeplant in 2014. Het streven is om de productie te Paranam niet verder omlaag te brengen. In juli van het vorig jaar werd de productie in een periode van 5 jaar, voor de 2^e maal gereduceerd en wel met 500 ton per dag tot circa 3000 ton per dag.

Ter verlenging van de levensduur van de Paranam aluinaardeplant is aan de Suralco op basis van de Bauxietwet en de Mijnbouwwet het recht tot exploratie verleend in nieuwe gebieden in de districten Commewijne en Marowijne. Deze exploratiewerkzaamheden zullen in 2014 worden voortgezet. Inmiddels vordert de ontwikkeling van de Lelydorp I bauxietmijn, uitbesteed aan Boskalis voor een bedrag groot US\$ 175 miljoen, gestadig. De eerste ertsleveringen aan de raffinaderij zijn gestart in mei 2013. De planning is dat de Lelydorp I mijn tot 2015 erts zal leveren aan de raffinaderij. Het aantal arbeiders (vast en contractors) dat in 2014 werkzaam zal zijn in deze sector is naar schatting 1750 man.

Hoewel de bauxietconcessies pas in 2025 en 2033 verlopen, is de Suralco bereid op korte termijn afstand te doen van het recht op delen van het concessiegebied. Dit proces wordt samen met de Staat voorbereid. Na afronding in 2013 zal een aanvang worden gemaakt met de structurele gefaseerde beëindiging van het recht tot exploitatie. Aan de vrijgekomen gebieden kan dan een nieuwe bestemming worden gegeven. Delen hiervan zullen worden bestemd voor bebouwing en bewoning.

De activiteiten van de bauxietmaatschappijen worden gemonitord en gecontroleerd door het Bauxiet Instituut Suriname. De geraamde begroting voor het Instituut over 2014 bedraagt SRD 2.602.000,--

Sector Energie

Een duurzame energievoorziening is van groot belang voor de sociaal- economische ontwikkeling van Suriname.

Het beleid van het Ministerie is erop gericht om de nationale energievoorziening veilig te stellen. De elektriciteitsproductie zal moeten beantwoorden aan de vraag ernaar en de voorziening moet bereikbaar en betaalbaar zijn.

De **Missie** van het Ministerie van Natuurlijke hulpbronnen ten aanzien van de sector energie luidt als volgt: “continu beschikbaar hebben van betaalbare kwalitatieve elektrische energie voor de totale bevolking en voor de geprojecteerde economische groei”

Dienst Elektrificatie Voorziening

In dit kader gaat Dienst Elektrificatie Voorziening die als taak heeft het binnenland te voorzien van goed en betrouwbaar elektrische energie door met haar activiteiten waaronder het opzetten, reviseren en uitbreiden van elektrische centrales en het koppelen van de distributienetten van verschillende dorpen.

De opheffing van de nog steeds voortdurende achterstand en ook de toename van economische activiteiten in het Binnenland vereisen een ruime vergroting van de elektrische voorziening voor de bewoners van dit gebied. De productie van meer elektriciteit middels alternatieve (hernieuwbare) energiebronnen die via een duurzame nieuwe structuur voorbereid en uitgevoerd zullen worden, zal mede zorgen voor de ontwikkeling van de elektrificatie van het Binnenland.

Op 08 mei 2013 is op het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen de “**Non-Reimbursable Investment Financien Agreement From the Global Environment Facility (GEF)- GRT/FM 13774-SU**” ondertekend tussen het Ministerie van Financien namens de Staat Suriname en de IDB..Deze door de GEF en de IDB gefinancierde projecten zullen de elektrificatie van ons Binnenland met hernieuwbare energie ondersteunen en het efficiënte gebruik van energie bevorderen. Het gaat hier om een bedrag van US\$ 4,400,000.00 (tegenwaarde SRD 14,740,000.00) en een periode van zes (6) jaar.

Hernieuwbare energie projecten

Opzetten van zonne-energie projecten

Het is nodig dat er verder geëxperimenteerd wordt met de installatie van zonne-energie systemen om ervaring op te doen en kennis te vergroten. De aanwending van deze energievorm heeft in de wereld een snelle ontwikkeling doorlopen.

Studie en ontwerp van Hydro- energie project Tapawatra.

Het in “feasibility study” nemen en een aanvang maken met het ontwerp van een mini Hydro project in de boven Suriname Rivier zal ter hand worden genomen. In deze rivier zijn er locaties geschikt voor mini Hydro energie. Te Tapawatra, niet ver af gelegen van diverse dorpen is er een capaciteit van circa 600 KVA.

Voortzetting onderzoek ter zake wind energie

In samenwerking met de Universiteit van Suriname zijn in 2010 wind snelheidsmetingen verricht o.a. te Nieuw Nickerie. Deze metingen zijn verricht op een geringe hoogte van 30 meter. Voortzetting van snelheidsmetingen hogerop en ook op andere locaties (dijk Coronie, Dijk Weg naar Zee) is nodig. Ook andere aspecten ter zake de opwekking van wind energie zal worden onderzocht.

N.V. Energie Bedrijven Suriname (E.B.S)

De N.V. E.B.S. gaat gestadig door haar elektriciteit opwekkingscapaciteit en de uitbreiding van het elektriciteit distributie systeem ter hand te nemen.

Sector Water

Goed en gezond drinkwater dient voor elk individu beschikbaar en betaalbaar te zijn, dus ook voor de minder draagkrachtige. Het beleid is daarom steeds erop gericht de productie en distributie van drinkwater in overeenstemming te brengen met het doel, om voldoende betaalbaar drinkwater te hebben in zowel Paramaribo, de districten als in het binnenland.

In de waarborging van goed en veilig drinkwater voor de samenleving wordt de regering geruggensteund door de waterbedrijven: de Surinaamse Waterleiding Maatschappij (SWM) en de Dienst Watervoorziening (DWV).

De SWM draagt de verantwoording voor de watervoorziening in een groot deel van de kustvlakte terwijl de DWV in voornamelijk dun bevolkte gebieden (districten) werkzaam is. De DWV zal in dit verband de opgang gezette uitvoeringsprojecten in het begrotingsjaar 2014 continueren, terwijl nieuwe projecten worden geïnitieerd. (zie begroting DWV)

Leidraad voor het drinkwaterbeleid is de verwezenlijking van de aanbevelingen zoals vervat in het Suriname Water Supply Masterplan 2011 – 2024.

TITEL I: Apparaatskosten

Bedragen x SRD.1.000

Code	Kostensoort	Realisatie 2012	Vermoede- lijk beloop 2013	Raming 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
10	Personeelskosten	19.340	22.664	23.053	23.500	24.000	24.500	25.000
20	Materiële kosten	9.109	8.963	12.219	11.100	11.100	10.000	10.000
30	Subsidies en bijdragen	16.066	17.000	18.000	19.000	18.500	17.500	17.500
40	Aanschaffingen	873	662	2.500	4.000	4.500	4.000	4.750
	Totaal	45.387	49.289	55.772	57.600	58.100	56.000	57.250

Toelichting**Personeelskosten (10)**

Het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen heeft per juli 2013 een personeelsbestand van 733.

De formatie wordt onderscheiden in:

- 04 x dienende in functiegroep 1
- 00 x dienende in functiegroep 2
- 47 x dienende in functiegroep 3
- 213 x dienende in functiegroep 4
- 184 x dienende in functiegroep 5
- 89 x dienende in functiegroep 6
- 49 x dienende in functiegroep 7
- 30 x dienende in functiegroep 8
- 22 x dienende in functiegroep 9
- 02 x dienende in functiegroep 10
- 05 x dienende in functiegroep 11
- 78 Niet ingepast
- 07 Werkovereenkomst
- 02 Onderdirecteur
- 01 Directeur

Het aantal van 733 is verdeeld onder de diverse onderdirectoraten, diensten, afdelingen en onderafdelingen. Naar geslacht verdelen we het in:

- 593 mannen
- 140 vrouwen

De gemiddelde leeftijd is 45 jaar.

Ongeveer 12 personeelsleden zullen vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd de dienst verlaten, terwijl een instroom van ongeveer 50 personen verwachtbaar is, zijnde aanvulling voornamelijk personeel t.b.v. de bediening en onderhoud van de lichtaggregaten en waterleidingstations in de districten en het binnenland en technisch georiënteerd kader. Binnen het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen zal er een nieuwe afdeling komen te ontstaan n.l. de afdeling Energy Desk. Deze afdeling zal zich bezig houden met het algemeen regeringsbeleid zoals verwoord in het Ontwikkelingsplan, te komen tot een actief energiebeleid, waarbij het nationaal energievraagstuk integraal wordt aangepakt en waarmee de productie en distributie van energie voor versnelde duurzame ontwikkeling van ons land wordt gewaarborgd.

Dit bedrag is tot stand gekomen door:

Salarissen voor personeelsleden	14.810.572
Gratificatie	175.000
Vakantie toelagen	1.104.846
Overwerk	1.374.300
Vacatie- en onderstanden	600.000
Toelagen	1.373.052
Vergoedingen	195.230
Opleiding	150.000
Externen	3.270.000
Totaal	23.053.000

De totale personeelskosten voor het jaar 2014 zijn begroot voor **SRD 23.053.000,00**.

Materiële kosten (20)

Totaal is er voor materiële kosten een bedrag van SRD 12.219.000,00 opgebracht in de begroting.

De volgende artikelen zijn belast:

1	Kantoorkosten	757.600
2	Gebouwen en energie	2.139.000
3	Reis en verblijfkosten	6.397.200
4	Automatisering	94.200
5	Voorlichting	142.000
6	Algemeen	2.340.750
7	Onderwijs	215.000
8	Medische verzorging	133.250
	Totaal	12.219.000

Toelichting

❖ 1. Kantoorkosten

Hiervoor is er een bedrag groot SRD 757.600,00 opgebracht.

Dit bedrag zal o.a. worden besteedt aan:

- het aanschaffen van kantoormiddelen
- het drukken van magazijnkaarten, verlofkaarten, declaratieformulieren etc.
- het betalen van telefoonrekeningen
- het opheffen van storingen etc.
- het repareren en onderhouden van kantoormeubilair zoals stoelen, tafels etc.
- het onderhouden van kantoor machines zoals telmachines en kopieermachines

❖ 2. Gebouwen en energie

Hiervoor is er een bedrag groot SRD 2.139.000,00 opgebracht.

Dit bedrag zal o.a. worden besteedt aan:

- het betalen van huur magazijnruimte aan de Chopinstraat en Klaroenstraat
- betalen van huurpand aan de Watermolenstraat
- renovatie van opstallen t.b.v. waterleidingstations
- kleine verbouwingen binnen kantoorgebouwen
- regulier onderhoud van kantoorgebouwen en terreinen
- het betalen van huur aan Q-mall
- het betalen van huur aan safepark
- huur gebouw aan de bonistraat
- huur van ruimtes bij De Boer's Veem
- reguliere betalingen van water, elektriciteit en gas
- huur en onderhoud van werkruimte t.b.v. Energy Desk

❖ 3. Reis- en verblijfskosten

Hiervoor is er een bedrag groot SRD 6.397.200,00 opgebracht.

Dit bedrag zal o.a. worden besteedt aan:

- het bekostigen van noodzakelijke reiskosten i.v.m. controle werkzaamheden door mijninspecteurs.
- vergoedingen aan veldwerkers en mijninspecteurs voor wat betreft daggelden en ontberingentoeelagen in diverse gebieden in Suriname

Huren van voertuigen te land, te water en te lucht die noodzakelijk zijn voor een efficiënte uitvoering van werkzaamheden in het binnenland.

- het bekostigen van tickets, hotel en consumptie etc.
- onderhouden van diverse dienstvoertuigen

- charteren van diverse luchttransporten

❖ **4. Automatisering**

Hiervoor is er een bedrag groot SRD 94.200,00 opgebracht.

Dit bedrag zal o.a. worden besteedt aan:

- het aanschaffen van gebruiksgoederen zoals cartridges, memory sticks, cd's etc. voor de diensten
- Het laten aanleggen van datalijnen alsook het upgraden van computerprogramma's
- Het onderhouden van computers

❖ **5. Voorlichting**

Hiervoor is er een bedrag groot SRD 142.000,00 opgebracht.

Dit bedrag zal o.a. worden besteedt aan:

- Advertenties en bekendmakingen in dag- en weekbladen alsmede voor radio en televisie.
- Radio en tv programma's waarin het ministerie het volk informeert over brandende kwesties die het ministerie regardereren.

❖ **6. Algemeen**

Hiervoor is er een bedrag van SRD 2.340.750,00 opgebracht.

Dit bedrag zal o.a. worden besteedt aan:

- het betalen van verzekeringen van arbeiders van de Dienst Watervoorziening
- het aanschaffen van safety schoeisel, brillen , vesten etc.
- het bewaken van kantoorgebouwen
- het transporteren van materiaal naar diverse waterleidingstations
- huur en onderhoud van zwaar materieel
- aankopen van schoonmaak -en reinigingsmiddelen
- het betalen van abonnementen en het aanschaffen van noodzakelijke boeken
- onderscheidingen en andere feestelijke bijeenkomsten

❖ **7. Onderwijs**

Hiervoor is er een bedrag van SRD 215.000,00 opgebracht.

Dit bedrag zal o.a. worden besteedt aan:

- Educatie en andere vormingsprogramma's

❖ **8. Medische verzorging**

Hiervoor is er een bedrag van SRD 133.250,00 opgebracht.

Dit bedrag zal o.a. worden besteedt aan:

- het aankopen van E.H.B.O trommels, malaria tabletten etc. zodat er bij eventuele ongelukken gelijk hulp geboden kan worden.

De totale materiële kosten zijn begroot voor **SRD 12.219.000,00.**

Subsidies en bijdragen (30)

Hieronder worden onder andere de brandstof t.b.v. Elektrificatie, de bijdragen aan huishoudens, in het bijzonder het gratis verstrekken van drinkwater door de dienst Watervoorziening, belast.

Totaal is er voor subsidies en bijdragen een bedrag van SRD. 18.000.001,00 afgerond op SRD 18.000.000,00 opgebracht in de begroting.

De volgende artikelen zijn belast:

1	Subsidies	-
2	Bijdragen	18.000.001
Totaal		18.000.001

Er is een bedrag van **SRD 3.850.000,00** opgebracht in de begroting om de waterdistributie in de districten te continueren. Het distribueren van drinkwater vooral tijdens de aanhoudende droogte, ten behoeve van gebieden waar er nog geen waterleidingbuizen zijn aangelegd en gebieden waar er geen of een te lage waterdruk is met behulp van 8 stuks watertrucks gemiddeld SRD 40.000,00 per maand per watertruck.

Gelet op de stijgende trend voor brandstof op de wereldmarkt en het 1x24 uur draaien van enkele generatoren, is het totaal bedrag dat is opgebracht voor subsidies en bijdragen aanzienlijk verhoogd.

Er moeten circa 125 dorpen in het binnenland voorzien worden van brandstof en smeermiddelen. Per maand worden er 173.517 liters diesel, 48.800 liters gasoline, 121 pails smeerolie, 101 karton nautilus en 2 vaten coolant aangekocht.

Opmerking:

Het totaal van brandstof en smeermiddelen voor alle districten : 14.126.350,00

Degreasing fluid 5.400,00

Coolant 17.500,00

Hi temp.grease 750,00+

Totaal 14.150.000,00

125 Dorpen	Gasoline/Liters	Diesel/ Liters	Rimula/ Pail (smeerolie)	Nautilus/Karton (2tak motorolie)	Degreasing fluid	Coolant	Hi temp. grease
Per maand	48800,00	173516,67	121,00	100,42			
Per jaar (x12)	585600,00	2082200,00	1452,00	1205,00		2,00	
Gemiddeld kostprijs(SRD)	5,25	5,00	263,00	215,00	5.400,00	8.750,00	750,00
Totaal in SRD.	3.074.400,00	10.411.000,00	381.876,00	259.075,00	5.400,00	17.500,00	750,00
Totaal aan brandstof en smeermiddelen op jaarbasis							14.150.001,00

DISTRICT BROKOPONDO					
Centrale	Kw	Gasoline	Diesel	Rimula	Nautilus
		Liters	Liters	Pail	Karton
Baku	60	2400	17848	12	5
Commisariskondre	18	2400	10648	12	5
Kwakoe Gron	30	0	17848	12	0
Phedra	30	0	27448	12	0
Rama	40	0	17848	12	0
Sarakreek	60	2400	27448	12	5
Witsanti	18	0	17848	12	0
Totaal hoeveelheid	256	7200	136936	84	15
Gemiddeld kostprijs(SRD)		5,25	5,00	263,00	215,00
Totaal in SRD		37.800,00	684.680,00	22.092,00	3.225,00
Totaal aan brandstof en smeermiddelen					747.797,00

DISTRICT COMMEWIJNE					
Centrale	Kw	Gasoline	Diesel	Rimula	Nautilus
		Liters	Liters	Pail	Karton
Pomona	40	4800	17848	12	10
Totaal hoeveelheid	40	4800	17848	12	10
Gem. Kostprijs (SRD)		5,25	5,00	263,00	215,00
Totaal in SRD		25.200,00	89.240,00	3.156,00	2.150,00
Toaal aan brandstof en smeermiddelen					119.746,00

DISTRICT MAROWIJNE					
Centrale	Kw	Gasoline	Diesel	Rimula	Nautilus
		Liters	Liters	Pail	Karton
Adjoemakondre	40	0	10648	12	0
Akoloi kondre	0	0	0	0	0
Alfonsdorp	68	0	22648	12	0
Bigiston	60	4800	17848	12	10
Dantapoe	18	2400	10648	12	5
Galibi	100	4800	34648	12	10
Kasabaandro	25	0	10648	12	0
Kraboe-olo	30	0	10648	12	0
Krikimoffo	60	7200	17848	12	15
Langahoekoe	30	2400	10648	12	5
Lantiwee	18	2400	10648	12	5
Malokokondre	18	2400	10648	12	5
Manjabon	18	2400	10648	12	5
Moengotapoe	150	0	34648	12	0
Mopikondre	30	2400	10648	12	5
Morakondre	40	0	10648	12	0
Ovia-Olo	40	0	10648	12	0
Patamakka	30	0	10648	12	0
Perica	18	0	10648	12	0
Pikinsanti	18	2400	10648	12	5
Pinatjarimi	18	2400	10648	12	5
Ricanaumoffo	60	2400	22648	12	5
Tamarin	60	2400	22648	12	5
Wanhatti	60	0	17848	12	0
Totaal hoeveelheid	1009	40800	350504	276	85
Gem. Kostprijs (SRD)		5,25	5,00	263,00	215,00
Totaal in SRD		214.200,00	1.752.520,00	72.588,00	18.275,00
Totaal aan brandstof en smeermiddelen					2.057.583,00

DISTRICT NICKERIE					
Centrale	Kw	Gasoline	Diesel	Rimula	Nautilus
		Liters	Liters	Pail	Karton
Tapoeripa(Nickerie)	48	4800	17848	12	10
Totaal hoeveelheid	48	4800	17848	12	10
Gem. Kostprijs (SRD)		5,25	5,00	263,00	215,00
Totaal in SRD		25.200,00	89.240,00	3.156,00	2.150,00
Totaal aan brandstof en smeermiddelen					119.746,00

DISTRICT PARA					
Centrale	Kw	Gasoline	Diesel	Rimula	Nautilus
		Liters	Liters	Pail	Karton
Bigi Poika	60	0	22648	12	0
Carolina	60	0	10648	12	0
Cassipora	30	0	10648	12	0
Pierre Kondre	40	0	10648	12	0
Pikien Saron	40	0	22648	12	0
Powakka	60	0	22648	12	0
Redi-Doti	60	0	17848	12	0
Totaal hoeveelheid	350	0	117736	84	0
Gen. Kostprijs (SRD)		5,25	5,00	263,00	215,00
Totaal in SRD		-	588.680,00	22.092,00	-
Totaal aan brandstof en smeermiddelen	610.772,00				

DISTRICT SARAMACCA					
Centrale	Kw	Gasoline	Diesel	Rimula	Nautilus
		Liters	Liters	Pail	Karton
Kalebaskreek	60	4800	15448	12	10
Maho II	0	0	1048	12	0
Tottikamp	55	4800	17848	12	10
Totaal hoeveelheid	115	9600	34344	36	20
Gen. Kostprijs (SRD)		5,25	5,00	263,00	215,00
Totaal in SRD		50.400,00	171.720,00	9.468,00	4.300,00
Totaal aan brandstof en smeermiddelen	235.888,00				

DISTRICT SIPALIWINI					
Centrale	Kw	Gasoline	Diesel	Rimula	Nautilus
		Liters	Liters	Pail	Karton
Abenaston	68	2400	22648	12	5
Adawai	12	2400	5848	12	5
Alfonsdorp(west)	12	0	10648	12	0
Amakkakondre	40	2400	10648	12	5
Apetina	30	12000	10648	12	30
Asidinhopo	115	9600	27448	12	15
Atemsa	30	7200	10648	12	15
Badatabiki	20	7200	10648	12	15
Baikutu	30	2400	17848	12	5
Bediwatra	12	9600	10648	12	20
Benanoe	60	9600	17848	12	20
Bendekondre	60	7200	17848	12	5
Bendekwai	48	4800	17848	12	10
Boslanti	30	9600	17848	12	15
Botopasi	60	4800	22648	12	10
Corneliskondre	40	4800	15448	12	10
Cottica a/d Lawa	80	9600	22648	12	20
Dan	27	4800	17848	12	10
Dangogo	40	4800	10648	12	15
Dawme	36	4800	10648	12	15
Donderskamp	40	4800	15448	12	10
Drietabbetje	154	12000	27448	12	30
Duwatra/Bekiokondre	40	2400	17848	12	20
Futunakaba	40	4800	17848	12	10
Gakaba	25	7200	17848	12	15
Gengeston	40	0	10648	12	5
Godo	40	7200	17848	12	10
Godo-olo	154	12000	33296	12	20
Goninikrikimoffo	60	9600	17848	12	20
Gosutu	12	7200	10648	12	15
Granbori	45	9600	10648	12	20
Granslee	120	9600	33296	12	20
Grantatai	48	4800	17848	12	10
Gujaba	140	4800	27448	12	10
Gunzi	30	2400	17848	12	5
Hekoeno	48	4800	15448	12	10
Jamaica	60	9600	17848	12	20
Jaw Jaw	68	2400	22648	12	5
Jozefdorp	20	0	10648	12	0
Kaaimanston	18	2400	10648	12	6
Kajana	114	9600	17848	12	20
Kajapati	30	2400	17848	12	5
Kambaloea	80	4800	22648	12	10
Kampoe	48	7200	17848	12	15
Kawenhaken	50	9600	17848	12	20
Kisai	40	9600	13048	12	20
Langatabbetje	80	9600	27448	12	20

Vervolg DISTRICT SIPALIWINI					
Centrale	Kw	Gasoline	Diesel	Rimula	Nautilus
		Liters	Liters	Pail	Karton
Lespansi	30	2400	10648	12	5
Ligorio	60	9600	17848	12	10
Linsidede	36	9600	10648	12	20
Loka loka	40	7200	17848	12	15
Malobi	40	4800	17848	12	10
Manlobi	40	9600	17848	12	20
Massiakreek	72	7200	22648	12	10
Mooitakki	40	9600	17848	12	20
Nazon	60	7200	17848	12	15
Nw. Aurora	60	4800	27448	12	10
Nw. Jacobkondre	40	7200	17848	12	10
Padanlafanti	30	4800	22648	12	20
Padua	10	4800	5848	12	20
Pakira tabiki	12	7200	10648	12	15
Pakirakreek	12	4800	10648	12	10
Palumeu	20	0	0	12	0
Pamboko	60	2400	10648	12	5
Peletepoe	18	0	10648	12	0
Pijetie	60	9600	22648	12	5
Pikinpada	24	2400	10648	12	15
Pikinslee	40	4800	22648	12	10
Poekete	110	9600	22648	12	20
Pokigron	450	9600	34648	12	0
Pulugudu	30	7200	17848	12	15
Pusugroenoe	55	9600	22648	12	20
Sanbedoemi	40	9600	17848	12	20
Sangamasoesa	9	9600	3448	12	20
Semoisi	90	7200	27448	12	15
Skin tabiki	20	7200	10648	12	15
Stoelmanseiland	114	7200	34648	12	15
Stonhoekoe	30	9600	17848	12	20
Tabiki	40	7200	17848	12	15
Tabiki ede	30	7200	10648	12	15
Toemaipa	24	7200	13048	12	10
Witagron	30	0	17848	12	0
Totaal hoeveelheid	4370	518400	1406984	948	1065
Gemiddeld kostprijs(SRD)		5,25	5,00	263,00	215,00
Totaal in SRD		2.721.600,00	7.034.920,00	249.324,00	228.975,00
Totaal aanbrandstof en smeermiddelen					10.234.819,00

De totale subsidies en bijdragen voor het jaar 2014 is begroot voor SRD 18.000.001,00 afgerond **SRD 18.000.000,00.**

Aanschaffingen (40)

De artikelen die belast worden zijn:

1 Inventaris	361.900,00
2 Automatisering	347.750,00
3 Gereedschappen	100.850,00
4 Vervoersmiddelen	1.689.500,00
Totaal	2.500.000,00

Toelichting

❖ 1. Inventaris

Hiervoor is er een bedrag van **SRD 361.900,00** opgebracht.

Dit bedrag zal o.a. worden besteedt aan:

- het vervangen van meubilair, gordijnen etc.
- het onderhouden, repareren als ook het aanschaffen communicatie apparatuur voor veldploegen
- aanschaf van kantoormeubilair, file kasten etc. t.b.v. kantoor Energy Desk

❖ 2. Automatisering

Hiervoor is er een bedrag van **SRD 347.750,00** opgebracht.

Dit bedrag zal o.a. worden besteedt aan:

- het aanschaffen van computers, printers etc.
- het installeren van computernetwerken

❖ 3. Gereedschappen

Hiervoor is er een bedrag **SRD 100.850,00** opgebracht.

Dit bedrag zal o.a. worden besteedt aan:

- het aanschaffen van geweerpatronen die tijdens veldwerkzaamheden worden verstrekt aan veldwerkers ter bescherming van de eigen veiligheid tegen roofdieren etc.
- het aanschaffen van technische gereedschappen zoals ring- en steeksleutels, schroevendraaiers etc.

❖ 4. Vervoermiddelen

Hiervoor is er een bedrag **SRD 1.689.500,00** opgebracht.

Dit bedrag zal o.a. worden besteedt aan:

Afdelingen	Pick-up's	Auto's	Bussen	Vaartuigen
Dept. Leiding	4	1		
I.C.T	1			
Alg. Huish.d	1			
Interne Controle		1		
Voorlichting	1	1		
Technische Dienst	1			
BFZ	1			
Energy Desk	2			
Totaal	11	3		

De totale aanschaffingen voor het jaar 2014 is begroot voor **SRD 2.500.000,00**.

Titel II: Beleidsprogramma's bedragen x SRD. 1.000,-

Code	Omschrijving	Realisatie	Vermoede lijik beloop	Raming	Raming	Raming	Raming	Raming
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
OP – Kernthema: DRINKWATER								
100	Watervoor-ziening	15.875	19.753	30.000	84.555	25.000	22.000	20.000
106	Kosten instandhouding waterleiding bedrijven en nieuwe aansluitingen	5.439	4.148	4.000	8.500	8.000	8.000	8.000
111	Uitvoering waterleidingpro-jecten in het kustgebied en binnenland	-	-	8.375	8.375	8.375	8.375	8.375
121	Watervoorzieningsprojecten voor volkswoningen	-	-	5.000	5.913	-	-	-
126	Overdracht waterleidingsstations aan S.W.M	-	2.408	1.000	4.000	2.000	-	-
OP – Kernthema: ENERGIE								
101	Energievoor-ziening	12.400	11.137	28.000	23.000	23.000	23.000	23.000
107	Openbare straatverlichting	646	4.038	10.000	5.000	5.000	5.000	5.000
108	Inkoop energie Brokopondo overeenkomst	70.291	177.000	177.000	188.605	188.605	188.605	188.605
109	Kosten elektrische centrales in het binnenland	5.412	5.000	3.178	6.000	6.000	6.000	6.000
123	Subsidie t.b.v. Energie Bedrijf Suriname	-	-	100.000	344.500	344.500	344.500	344.500
127	Renewable Energy	-	-	2.500	3.350	3.350	-	-
OP – Kernthema: MIJNBOUW								
Bauxiet sector								
104	Bauxiet Instituut Suriname	1.500	1.900	2.602	3.000	3.000	3.000	3.000
122	Uitvoering projecten t.b.v G.M.D	89	-	1.127	4.000	2.000	-	-
OP – Kernthema: Goud en Ordening Goudsector								
116	Ordening Goudsector	14.486	25.300	21.653	-	-	-	-
120	Onderhandeling- en met IAM Gold en NewMont	-	431	1.000	-	-	-	-
OP – Kernthema: BOUW								
110	Renovatie Hoofdkantoor	-	116	284	-	-	-	-
118	Nieuwbouw kantoorgebouw en magazijn ten behoeve van Dienst Watervoorziening	-	106	4.500	1.257	-	-	-
119	Nieuwbouw kantoorgebouw Begroting en Financiële Zaken aan de Grote Combeweg	-	1.250	1.250	1.000	-	-	-
124	Verbouwing gebouw G.M.D	-	-	-	-	-	-	-
125	Aankoop gebouw D.E.V. te Beekhuizen	5.351	-	-	-	-	-	-
128	Voorbereiding Mineralen Instituut	-	-	1.050	-	-	-	-
TOTAAL BELEIDSPROGRAMMA'S		131.488	252.588	402.519	691.055	618.830	608.480	606.480

Toelichting 100: Watervoorziening**Doel:**

Het uitvoeren van graafwerkzaamheden voor het aanleggen van distributienetten in de districten en diverse dorpen in het binnenland.

Aankoop van pompen en buismaterialen en vervangen van filters t.b.v. diverse waterleidingstations.

Het uitbreiden van distributienetten, vergroten van de productie capaciteit voor waterleidingstations en waterleiding installaties, het opzetten van nieuwe waterleiding installaties, met als doel, uiteindelijk een ieder te voorzien van goed en gezond drinkwater.

Maatregelen:

- Het boren en ontwikkelen van nieuwe bronnen.
- Uitbreiden van zuiveringinstallaties en opslag bij nieuwe bronnen.
- Aanschaffen van pompen en/of onderdelen.
- Aanschaf reinwatertanks.
- Bouwen van platformen voor reinwatertanks.
- Aankopen van P.V.C. buismaterialen en hulpstukken.
- Aankopen van stalenbuizen en hulpstukken.
- Rehabiliteren en verzwaren van de elektrische installaties.
- Verzwaren en aanleggen van distributienetten.
- Opzetten van waterleiding installaties.
- Leggen van transport en dienstleidingen.

Watervoorziening			Periode	
Nr.	Omschrijving	Project raming	Begin	Eind
3	<u>Para</u>			
	Bigi poika			
	Uitbreiden distributienet 5 km 4"	750.000,00	Jan	Dec
	Pikin saron			
	Upgraden drinkwater faciliteiten	900.000,00	Jan	Dec
	Uitbreiden distributienet 5 km 4"	750.000,00	Jan	Dec
	Powakka			
	Opzetten nieuwe drinkwater faciliteiten	1.000.000,00	Jan	Dec
	Boren van 2 bronnen	300.000,00	Jan	Dec
	Kwakoegron			
Upgraden drinkwater faciliteiten	1.500.000,00	Jan	Dec	
Uitbreiden distributienet 10 km 4"	1.500.000,00	Jan	Dec	
4	<u>Brokopondo</u>			
	Marshallkreek			
	Aanboren van 2 bronnen	300.000,00	Jan	Juni
	Plaatsen van een zuiveringsinstallatie en 1 stuk reinwatertank	500.000,00	Juni	Okt
	Uitbreiden distributienet 5 km	750.000,00	Juni	Okt
Maken van een schutting	110.000,00	Juni	Okt	
5	<u>Sipaliwini</u>			
	Apoera			
	Renoveren beheerderswoning	125.000,00	Febr	Juli
	Aanschaf 1 stuks turbine pompen	105.000,00	Juni	Dec
	Upgraden waterleidingstations	1.450.000,00	Juni	Dec
	Maken van een schutting	25.000,00	Juni	Dec
	Dangogo 2			
	Opzet nieuwe waterzuivering en uitbreiding bestaande distributienet (inwonerstal ±150)	625.000,00	Febr	Dec
	Bofokule			
	Opzet nieuwe waterzuivering en aanleg nieuwe distributienet (inwonerstal ± 400)	750.000,00	Febr	Dec
Pikinslee				
Uitbouwen bestaande installatie om ver liggende Wijken te kunnen voorzien	600.000,00	Febr	Dec	
Subtotaal	12.040.000,00			
6	<u>Algemeen</u>			
	Het aanschaffen van distributiepompen, bronpompen, turbinepomp etc.	750.000,00	Jan	Juni
	Aankoop 2 stuks 2 ton dubbel cabine pick-up met stellatie	350.000,00	Jan	Juni
	4 stuks pick-ups 1000 kg	550.000,00	Jan	Juli
	Screen + casing	300.000,00	Jan	Juli
	Buismaterialen ten behoeve van diverse waterleidingstations t.w. 75.000 m 3" en 125.000 m 4" met bijbehorende hulpstukken	7.750.000,00	Jan	Dec
Subtotaal	9.700.000,00			
Totaal (nr 1 t/m 6)	30.000.000,00			

De kosten die hiermee gepaard gaan zijn in totaal **SRD 30.000.000,00**.

Toelichting 106: Kosten instandhouding waterleidingbedrijven en nieuwe aansluitingen

Doel:

De waterleidingbedrijven zodanig toe te rusten, zodat de diverse stations goed en gezond drinkwater kunnen distribueren in de verschillende dorpen in het binnenland.

Maatregelen:

- Het servicen en repareren van diverse motoren.
- Het repareren van leidingwerken uitgevoerd in staal, ijzer en pvc.
- Het repareren en onderhouden van diverse stalen- en betonnen filters op de diverse bedrijven en systemen.
- Het aanschaffen van filtermateriaal, wearingparts zoals: kammen, kettingen, bushings, bearings, belts, belt, vervangen/aanvullen van filter medium (grind, zand, schelpen).
- Het doen verrichten van las-, draai- en slijpwerken t.b.v. de diverse bedrijven en systemen
- Het plegen van onderhouds- en reparatiewerken in de diverse distributienetten van de dienst, reparatie, beluchtingen en reinwatertanks.
- Onderhoud van drinkwater installaties in het binnenland.
- aankoop van diverse Elektra- en waterleiding materialen en hulpstukken, pompen.

De aangekochte materialen en de te verrichten werkzaamheden zijn voor de diverse stations alsook de distributienetten bestemd.

De aankoop van de diverse materialen en het uitvoeren van diverse werkzaamheden moeten ervoor zorgen dat de continuïteit van de waterlevering naar de gemeenschap toe gegarandeerd is en blijft.

De kosten die hiermee gepaard gaan zijn in totaal **SRD 4.000.000,00**.

Toelichting 111: Uitvoering waterleidingprojecten in het kustgebied en binnenland

Het project dat met donorfinanciering uitgevoerd zal worden t.b.v. ontwerpbegroting 2014

Water Supply Infrastructure Rehabilitation: gefinancierd door de Inter American Development Bank voor een totaal bedrag van USD 12.5 mln. waarbij de overheidsbijdrage USD 500.000,00 bedraagt. De overheidsbijdrage wordt verwacht in het 4^e en het 5^e jaar. De uitvoering is van start gegaan in februari 2011. De totale uitvoeringsperiode is gesteld op 5 jaren.

Daarbij zullen vooral investeringen in het distributie netwerk van Groot-Paramaribo en Wanica worden gepleegd, w.o. de vervanging van oude leidingen (70 km).

Deze werken moeten ertoe leiden, dat het dure, gezuiverde water zonder al te grote verliezen bij de consument komt. Ook zullen in totaal 8.000 aansluitingen worden gemaakt dan wel hersteld.

Andere onderdelen zijn een energie efficiëntie pilot programma en een programma om de hoeveelheid water waar geen inkomsten voor met name de SWM binnenkomen te verminderen (zg. Non-Revenu Water Program)

De middelen uit dit project waren niet opgenomen in de ontwerpbegroting van het jaar 2011, omdat de project manager nog niet was aangetrokken. Voor het jaar 2014 zal dat **US\$ 2.500.000,00 (SRD 8.375.000,00)** bedragen.

De kosten die hiermee gepaard gaan zijn in totaal **SRD 8.375.000,00**.

Toelichting 121: Watervoorziening projecten voor volkswoningen

Het financieren van watervoorziening voor volkswoningen. In het project zal ook gewerkt worden aan de winning, zuivering, transport en de distributie van het drinkwater voorziening.

Totaal is er voor bovengenoemde beleidsmaatregel het bedrag van **SRD 5.000.000,00** opgebracht in de begroting.

Toelichting 126: Overdracht waterleidingsstation aan S.W.M

Het beleid is erop gericht om steeds meer waterleidingstations en de bijbehorende verzorgingsgebieden in de komende jaren te brengen onder de verantwoordelijkheid van S.W.M. In het komend jaar zal de S.W.M. minstens twee waterleidingstation met bijbehorende verzorgingsgebieden overnemen. Hiertoe zal vóór de overdracht de stations in conditie worden gebracht die past bij het S.W.M gebeuren. De zuivering installatie en andere voorzieningen zullen in conditie worden gebracht die past bij S.W.M.

De kosten die hiermee gepaard gaan, zijn geraamd op **SRD 1.000.000,00**.

Toelichting 101: Energievoorziening

Doel:

Het opzetten, reviseren van de elektrische centrales, reviseren van de distributienetten middels vervanging van het bestaande aluminium distributienet door amka kabel, die minder storingen op het net veroorzaakt en beter bestand is tegen blikseminslag en het koppelen van de distributienetten van verschillende dorpen die niet ver van elkaar liggen om de efficiëntie te verbeteren. Verder ook nog het bouwen van netwerken en eventueel het aanbrengen van lichtarmaturen in het binnenland.

Maatregelen:

- Aankoop van kabel c.q. lijnmateriaal voor de bouw van koppelnetten.
- Aankoop van dieselaggregaten
- Aankoop van 23 st. opvoertransformatoren
- Aankoop van vijf (5) pick-ups
- Aankoop van een 15-personen bus

De hierna volgende projecten zullen vanwege het decentralisatieproces als volgt worden uitgevoerd:

DISTRICT MAROWIJNE	OMSCHRIJVING	BEDRAG IN SRD
Akoloikondre	Het slopen en opzetten van een nieuwe powerhouse	275.000,00
Alfonsdorp	Het slopen en opzetten van een nieuwe powerhouse	275.000,00
Loka Loka	Het slopen en opzetten van een nieuwe powerhouse	275.000,00
Morakondre	Het slopen en her-inrichten van het net	970.468,00
Ricanaumoffo	Het bouwen van een ± 7 km H.S.-net	378.360,00
Tamarin	Het slopen en her-inrichten van het net	970.468,00
TOTAAL DISTRICT MAROWIJNE		3.144.296,00

DISTRICT COMMEWIJNE	OMSCHRIJVING	BEDRAG IN SRD
Perica	Het slopen en opzetten van een nieuwe powerhouse	275.000,00
Pomona	Het slopen en her-inrichten van het net	970.468,00
TOTAAL DISTRICT COMMEWIJNE		1.245.468,00

DISTRICT PARA	OMSCHRIJVING	BEDRAG IN SRD
Bigi poika	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Pikien Powakka	Het slopen en opzetten van een nieuwe powerhouse	150.000,00
Pikien saron	Het slopen en her-inrichten van het net	1.243.920,00
TOTAAL DISTRICT PARA		1.766.877,00

DISTRICT BROKOPONDO	OMSCHRIJVING	BEDRAG IN SRD
Baku	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Wit santi	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
TOTAAL DISTRICT BROKOPONDO		745.914,00

DISTRICT SARAMACCA	OMSCHRIJVING	BEDRAG IN SRD
Kaaimanston	Het slopen en her-inrichten van het net	970.468,00
Kalebaskreek	Het slopen en her-inrichten van het net	970.468,00
TOTAAL DISTRICT SARAMACCA		1.940.936,00

DISTRICT NICKERIE	OMSCHRIJVING	BEDRAG IN SRD
Tapoeripa	Het slopen en her-inrichten van het net	970.468,00
TOTAAL DISTRICT NICKERIE		970.468,00

DISTRICT SIPALIWINI	OMSCHRIJVING	BEDRAG IN SRD
Abenaston	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Adawai	Het slopen en bouwen van een nieuwe powerhouse	150.000,00
Amakakondre	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Amakakondre	Het slopen en bouwen van een nieuwe powerhouse	150.000,00
Atemsa	Het slopen en her-inrichten van het net	970.468,00
Baikutu	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Bediwatra	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Bendekondre	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Bendekwai	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Commisariskondre	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Dan	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Dawme	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Duwatra	Het slopen en bouwen van een nieuwe powerhouse	150.000,00
Futunakaba	Het slopen en bouwen van een nieuwe powerhouse	150.000,00
Gengeston	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Goninikrikimofu	Het slopen en her-inrichten van het net	970.468,00
Gosutu	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Grantatai	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Hekoenoe	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Jamaica	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Jaw Jaw	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Kajapati	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Kawamalasamutu	Het slopen en bouwen van een nieuwe powerhouse	275.000,00
Kisai	Het slopen en bouwen van een nieuwe powerhouse	275.000,00
Klementie	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Krikimoffo	Het slopen en her-inrichten van het net	970.468,00
Kwakoegron	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Langetabbetje	Het slopen en bouwen van een nieuwe powerhouse	275.000,00
Ligorio	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Ligorio	Het slopen en bouwen van een nieuwe powerhouse	150.000,00
Lincidede	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Mainsi	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Nason	Het slopen en bouwen van een nieuwe powerhouse	150.000,00
Pamboko	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Pikienkondre	Het slopen en bouwen van een nieuwe powerhouse	150.000,00
Pikienpada	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Pulugudu	Het slopen en her-inrichten van het net	970.468,00
Rama	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Sangamasoesa	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Skin tabiki	Het slopen en bouwen van een nieuwe powerhouse	275.000,00
Stonhoekoe	Het slopen en her-inrichten van het net	372.957,00
Tepoe	Het slopen en bouwen van een nieuwe powerhouse	275.000,00
Witagron	Het slopen en her-inrichten van het net	970.468,00
TOTAAL DISTRICT SIPALIWINI		16.974.222,00

De kosten die hiermee gepaard gaan, zijn geraamd op **SRD 28.000.000,00.**

Toelichting 107: Openbare Straatverlichting

Doel:

Het verlichten van de openbare straten of wegen van de woonwijken in Paramaribo en omgeving, de districten en het binnenland in verband met het verminderen van de criminaliteit.

Maatregelen:

- Het aanschaffen van straatverlichtingarmaturen.
- Het onderhouden van de reeds bestaande verlichtingspunten.
- Het voorzien van straatverlichting in nieuwe woonwijken.
- Het illumineren van de diverse locaties van de overheid op hoogtij dagen in stad, districten en het binnenland.
- Het aankopen van 2.000 st. schoorankers.

LOCATIE	OMSCHRIJVING	BEDRAG IN SRD
DE NIEUWE GROND		
3 ^e straat Boxel Paraweg	Straatverlichting	109.925,00
De Kronenburgweg (Magenta-Hannaslust)	Straatverlichting	109.925,00
De Vierkinderenweg vanuit Magenta ± een halve km	Straatverlichting	75.000,00
Domburg 10 ^e straat (gedeeltelijk)	Straatverlichting	350.000,00
Domburg 2 ^e straat (gedeeltelijk)	Straatverlichting	225.000,00
La Recontre 11 ^e straat (gedeeltelijk)	Straatverlichting	225.000,00
La Recontre 7 ^e straat (gedeeltelijk)	Straatverlichting	350.000,00
La Recontre middenweg van 3 ^e tot 5 ^e straat (gedeeltelijk)	Straatverlichting	350.000,00
Maarten Luther Kingweg van km 14 – km 25	Straatverlichting	236.110,00
Mohabierweg 150m. vanuit de Indira ghandiweg	Straatverlichting	109.925,00
Rahamal project 2 (Nieuwbouw)	Straatverlichting	513.705,00
Sitalweg ± 500m in het midden (familie Sewbalak)	Straatverlichting	85.000,00
Vierkinderenweg vanuit de Magentaweg ± 1½ km	Straatverlichting	109.925,00
Weg naar Ruben Boys Ranch	Straatverlichting	109.925,00
TOTAAL DE NIEUWE GROND		2.959.440,00
LOCATIE	OMSCHRIJVING	BEDRAG IN SRD
LELYDORP		
Haarlem	Straatverlichting	109.925,00
Hermendadweg	Straatverlichting	75.000,00
Karangtempelweg	Straatverlichting	75.000,00
Kingswijk project (indien al overgedragen aan de Staat)	Straatverlichting	370.915,00
Pikienpoika	Straatverlichting	109.925,00
Pinasweg (weg naar Misman project 1 ^e steeg rechts)	Straatverlichting	75.000,00
Sabanweg	Straatverlichting	109.925,00
Weg naar begraafplaats Dessa	Straatverlichting	109.925,00
Weg naar begraafplaats Javaweg	Straatverlichting	109.925,00
Voorzien van straatverlichting in div. woonwijken in div. districten	Straatverlichting	1.690.105,00
Aankoop 2.000 st. Schoorankers	t.b.v. straatverlichting binnenl	510.000,00
Illuminatie op hoogtij dagen	Illuminatie	350.000,00
TOTAAL LELYDORP		3.695.645,00
TOTAAL		6.655.085,00

Projecten die in 2013 niet uitgevoerd zijn wegens een tekort aan kredieten;

- elektrificeren van diverse locaties;
- uitbreiden van distributienet en het plaatsen van straatverlichting aan de sluisweg te Henar;
- het aanschaffen van 2.000 st. Cobrahead lampen t.b.v. D.E.V. voor diverse dorpen in het binnenland.
- Illumineren van diverse objecten,

Voor de project van het dienstjaar 2013 die overgeheveld zijn naar de begroting van 2014 is er een bedrag groot SRD 3.344.915,00 opgebracht.

Hiervoor is er een bedrag opgenomen van **SRD 10.000.000,00**.

Toelichting 108: Inkoop Brokopondo Overeenkomst

Doel:

Het opkopen van energie van Suralco en deze door verkopen aan de Energie Bedrijven Suriname (N.V. E.B.S.) en Rosebel Goldmines N.V. De prijs van deze energie die door Suriname wordt afgenomen is afhankelijk van de kostprijs van hydro-energie (regenval en exploitatiekosten) en brandstof.

Hiervoor is er op de begroting een totaal bedrag van **SRD 177.000.000,00**

Toelichting 109: Kosten elektrische centrales binnenland

Doel:

Het vervangen en het in stand houden van elektrische centrales van 129 dorpen in het binnenland, het geen ontwikkeling en economische groei teweeg brengt.

Maatregelen:

- Aankoop van servicemateriaal zoals: lucht- , smeerolie- en dieselfilters
- Aanschaffen van chargers, hulpwerktuigen etc.
- Aanschaffen van lijnmateriaal en de benodigde onderdelen voor preventief en curatief onderhoud.
- Aankoop van radiator, brandstofpomp, waterpomp, smeeroliepomp, opvoerpomp, turbo, injector, fanbelt en machinekop

DISTRICT PARA	OMSCHRIJVING	BEDRAG IN SRD
Bigi poika	Het reviseren van de schakelborden	31.952,00
Pikien saron	Het reviseren van de schakelborden	31.952,00
TOTAAL DISTRICT PARA		63.904,00

DISTRICT SARAMACCA	OMSCHRIJVING	BEDRAG IN SRD
Donderskamp	Het reviseren van de schakelborden	23.065,00
Kaaimanston	Het reviseren van de schakelborden	23.065,00
TOTAAL DISTRICT SARAMACCA		46.130,00

DISTRICT BROKOPONDO	OMSCHRIJVING	BEDRAG IN SRD
Baku	Het reviseren van de schakelborden	25.010,00
Witsanti	Het reviseren van de schakelborden	25.010,00
TOTAAL DISTRICT BROKOPONDO		50.020,00

DISTRICT MAROWIJNE	OMSCHRIJVING	BEDRAG IN SRD
Alfonsdorp	Het reviseren van de schakelborden	23.115,00
Badatabikie	Het reviseren van de schakelborden	25.010,00
Bigiston	Het reviseren van de schakelborden	39.969,00
Dantapoe	Het reviseren van de schakelborden	21.662,00
Galibie	Het reviseren van de schakelborden	39.969,00
Kasaba-ondro	Het reviseren van de schakelborden	31.990,00
Kraboe-olo	Het reviseren van de schakelborden	26.965,00
Manjabon	Het reviseren van de schakelborden	23.115,00
Moengotapoe	Het reviseren van de schakelborden	23.115,00
Mopiekondre	Het reviseren van de schakelborden	23.115,00
Morakondre	Het reviseren van de schakelborden	23.115,00
Ovia-olo	Het reviseren van de schakelborden	39.969,00
Patamacca	Het reviseren van de schakelborden	26.965,00
Ricanaumoffo	Het reviseren van de schakelborden	23.115,00
Tamarin	Het reviseren van de schakelborden	23.115,00
Wanhatti	Het reviseren van de schakelborden	25.010,00
TOTAAL DISTRICT MAROWIJNE		439.314,00

DISTRICT SIPALIWINI	OMSCHRIJVING	BEDRAG IN SRD
Krikimofu	Het reviseren van de schakelborden	25.182,00
Pakira tabiki	Het reviseren van de schakelborden	39.969,00
Atemsa	Het reviseren van de schakelborden	31.220,00
Stoelmanseiland	Het reviseren van de schakelborden	39.969,00
Kawenhaken	Het reviseren van de schakelborden	39.969,00
Sangamasoesa	Het reviseren van de schakelborden	39.969,00
Jamaica	Het reviseren van de schakelborden	39.969,00
Lincidede	Het reviseren van de schakelborden	39.969,00
Apetina	Het reviseren van de schakelborden	39.969,00
Witagron	Het reviseren van de schakelborden	33.557,00
Mainsie	Het reviseren van de schakelborden	25.010,00
Pusugroenoe	Het reviseren van de schakelborden	39.969,00
Gosutu	Het reviseren van de schakelborden	31.952,00
Pulugudu	Het reviseren van de schakelborden	26.965,00
Goninikrikimoffo	Het reviseren van de schakelborden	26.965,00
Benanu	Het reviseren van de schakelborden	27.092,00
Drietabbetje	Het reviseren van de schakelborden	39.968,00
Granborie	Het reviseren van de schakelborden	25.182,00
Gengeston	Het reviseren van de schakelborden	23.065,00
Kajapati	Het reviseren van de schakelborden	23.965,00
Lespansi	Het reviseren van de schakelborden	31.952,00
Adawai	Het reviseren van de schakelborden	27.092,00
Grantatai	Het reviseren van de schakelborden	33.992,00
Bendekwai	Het reviseren van de schakelborden	35.113,00
Futunakaba	Het reviseren van de schakelborden	49.285,00
Botopasie	Het reviseren van de schakelborden	46.447,00
Dan	Het reviseren van de schakelborden	45.557,00
Kambaloea	Het reviseren van de schakelborden	40.879,00
Massiakreek	Het reviseren van de schakelborden	46.447,00
Dawme	Het reviseren van de schakelborden	25.580,00
Granslee	Het reviseren van de schakelborden	35.113,00
Hekoenoenoe	Het reviseren van de schakelborden	30.255,00
Pikinpada	Het reviseren van de schakelborden	43.157,00
Toemaipa	Het reviseren van de schakelborden	46.447,00
Padanlafanti	Het reviseren van de schakelborden	53.113,00
Baikutu	Het reviseren van de schakelborden	28.725,00
Bediwatra	Het reviseren van de schakelborden	35.113,00
Bende kondre	Het reviseren van de schakelborden	34.120,00
Kampoe	Het reviseren van de schakelborden	31.220,00
Ligorio	Het reviseren van de schakelborden	27.092,00
Stonhoekoe	Het reviseren van de schakelborden	31.952,00
Pikin kondre	Het reviseren van de schakelborden	39.969,00
TOTAAL DISTRICT SIPALIWINI		1.478.495,00

	OMSCHRIJVING	BEDRAG IN SRD
	Aankoop service materiaal t.b.v. de diverse binnenlandse centrales	350.000,00
Aantal	Onderdelen t.b.v. Magazijnvoorraad (Motor afdeling)	
15 st.	Overhaul gasketset (compleet)	53.400,00
15 st.	Radiator	90.000,00
15 st.	Sleeves	12.090,00
24 st.	Main bearing	19.680,00
20 st.	Conrad bearing	12.000,00
15 st.	Waterpomp	201.750,00
20 st.	Injectors	29.000,00
15 st.	Opvoerpomp	29.250,00
15 st.	Brandstofpomp	243.000,00
10st.	Startermotor	50.000,00
10 st.	Inlaatkleppen	4.500,00
10 st.	Uitlaatkleppen	4.500,00
TOTAAL		1.099.170,00

Voor het beleidsmaatregel kosten elektrische centrales binnenland is er een bedrag van **SRD 3.178.000,00** opgebracht.

Toelichting 123: Subsidie t.b.v. Energie Bedrijf Suriname

- A. Op 1 maart 2013 is de Overheid een overeenkomst aangegaan met het N.V. Staatsolie Power Company Suriname waarbij afgesproken is, dat de Overheid energie dat door N.V. SPCS gegenereerd wordt zal opkopen. De opgekochte energie zal fysiek geleverd worden aan het net van de N.V. Energie Bedrijven Suriname.
- B. De betaling van de openstaande brandstofrekening van de N.V. Energiebedrijven Suriname, zal via de begroting van het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen worden voldaan. Dit deel werd met de dividend uitkering van Staatsolie verrekend.

Hiervoor is er een bedrag van **SRD 100.000.000,00** opgebracht.

Toelichting 127: Renewable Energy

Op deze beleidsmaatregel wordt er geconcentreerd op het uitvoeren van projecten die betrekking hebben met hernieuwbare energie bronnen in het binnenland die mede door IDB en de overheid gefinancierd zullen worden.

Projecten

- Opzetten van Zonne-energie projecten;
- Opzetten van Hydro- energie projecten;
- Opzetten van Windenergie projecten.

Er zal een zonne-energie project worden uitgevoerd, terwijl er op het gebied van Hydro- en Windenergie onderzoeken uitgevoerd zullen worden.

De kosten die hiermee gepaard gaan in het dienstjaar 2014, zijn geraamd op **SRD 2.500.000,00**.

Toelichting 104: Bauxiet Instituut Suriname

Doel:

Rationele en duurzame ontwikkeling van de bauxietreserves en het verkrijgen van een rechtvaardig aandeel uit de opbrengsten van de bauxietindustrie voor Suriname.

Activiteiten:

- Het verzamelen en verwerken van data die betrekking hebben op het gebeuren in en rond de bauxietindustrie nationaal en internationaal
- Voorbereiden van het bauxietbeleid van de Regering
- Bijdragen in de uitvoering van het bauxietbeleid van de Regering
- Het controleren van de activiteiten van de bauxietmaatschappijen in Suriname en deze toetsen aan de Wet en de diverse relevante overeenkomsten.

Plannen:

Als boven, met bijzondere nadruk op de ontwikkelingen in het kader van:

- de ontwikkeling van de Nassau bauxietvoorkomens;
- het Integrated Closure Planning Project betreffende uitgemijnde gebieden;
- de efficiëntie van de Paranam aluinaarderaffinerij
- de automatisering van de database bij het Instituut.

Bijdrage (subsidie) van de overheid:

De verwachte bijdrage (subsidie) van de overheid is **SRD 2.602.000,00**.

Toelichting 122: Uitvoering projecten t.b.v. Geologisch Mijnbouwkundige Dienst**Doel:**

Het zorg dragen voor het verzamelen van alle gegevens die voor de geologische mijnbouwkundige kennis van het land van belang kunnen zijn.

Maatregelen	Ontwerpbegroting 2014
Project loksihattie / Distr. Para Bouwkundige werken /Acc. Voorz.	235.600,00
Project Afobakka / Distr. Brokopondo Bouwkundige / Acc. Voorz.	175.000,00
Project Gesteente Magazijn / Paramaribo Bouwkundige werken / Acc. Voorz.	184.000,00
Project Databasebeheer systeem en GIS / Paramaribo - Acc. Voorzieningen	52.400,00
Aanschaffen van drie pick-up's en 1 bus	480.000,00
Totale Beleids programma's	1.127.000,00

Toelichting Project Loksihattie

De G.M.D. post te Loksihatti in het district Para meer bekend als het Matawai gebied wordt gerenoveerd en zal als basis dienen voor werkzaamheden in de regio West. Het hoofddoel is de aanwezigheid van het gezag in de mijnbouwgebieden, trainingsfaciliteit voor de klein mijnbouwers voor de winning van goud met milieuvriendelijke technieken en personen legaal als illegaal in de klein mijnbouwsector in kaart te brengen.

Het uitvoeren van geologisch onderzoek in de goudwinningsgebieden waarbij geologische structuren vrij komen tijdens de mijnbouwactiviteiten.

In het kader van het reactiveren van de aan G.M.D. toebedeelde taken is het daarom noodzakelijk om een aanvang te maken met de rehabilitatie van haar logistieke- en accommodatie faciliteiten in Oost- en West Suriname. Reparatie van de kampen te Loksihatti en deze post te voorzien van elektriciteit en stromend water.

Toelichting Project Afobakka

In januari 2002 werd het gebouw van Stichting Inter Departementale Unit (S.I.D.U.) te Afobakka overgedragen aan de G.M.D. Vanuit deze post zou de controle op de goudwinning in het boven stuwmeer gebied worden gemonitord, alsmede de winning van bouwmaterialen, riviergrind en rivierzand (scherpzand) in de Suriname rivier. Echter is zonder mede weten van de G.M.D deze locatie afgestaan aan derden door ROGB. Het gebouw bestaat niet meer. De mogelijkheid wordt bekeken om elders een post op te zetten, en van daaruit werkzaamheden te implementeren.

Deze werkzaamheden zijn identiek aan die van het project Loksihatti. Momenteel heeft de G.M.D. al een stuk grond gelokaliseerd en is bezig met de onderhandelingen met het Ministerie van Ruimtelijke Ordening, Grond en Bosbeheer om deze te verkrijgen, voor boven vermelde doel einden.

Toelichting Project Bouw Gesteenten magazijn:

Het op een verantwoorde wijze opslaan c.q. opleggen van gesteenten, boorkernen en verschillende soorten bodemonsters die in de afgelopen 70 jaar zijn genomen, haast over het geheel grondgebied van Suriname vertegenwoordigen een waarde van bijkans US\$ 30.000.000,= (DERTIGMILJOEN AMERIKAANSE DOLLAR). Bij de bouw van het nieuwe gebouw aan de Mr. J. Lachmonstraat is niet voorzien in deze faciliteiten, waardoor het noodzakelijk is deze wederom op te zetten. De huidige situatie is dat deze monsters op een zeer ongestructureerde wijze zijn opgeslagen in het magazijn te "Saramacca Doorsteek" en de houten bakken totaal aan het rotten zijn. Ter conservering van deze monsters zal op kort termijn middels renovatie van het magazijn preventief worden ingegrepen.

Toelichting Project Data - Base:

De werkzaamheden die in dit kader worden voorafgegaan door een systematische ordening van geologisch mijnbouwkundige data, laboratorium –analyse resultaten, archieven en bibliotheek zullen er opgericht zijn om deze gegevens te digitaliseren. Om al deze beschikbare informatie te conserveren is het thans hoog nodig deze informatie elektronisch op te slaan in een data bestand.

Hiervoor is er een bedrag van **SRD 1.127.000,00** opgebracht.

Toelichting 116: Ordening Goudsector

Doelstellingen van de ordening

Voor de Ordening van de Goudsector zijn enkele algemene doelstellingen geformuleerd. Deze doelstellingen dienen voornamelijk 'in het veld' bij de actieve reorganisatie behaald te worden.

1. Leefomgeving

- **Het milieuprobleem aanpakken**

Door de werkzaamheden binnen de goudsector ontstaan er diverse ongewenste milieueffecten, zoals watervervuiling, verhoogde gezondheidsrisico's, landdegradatie door veelvuldig kwikgebruik. Door het registreren en omscholen binnen de sector wil de regering deze misstanden in de toekomst uitbannen.

- **Sociale context bewaken**

Door het ongestructureerde karakter van de goudsector verplaatsen de zogenaamde porknockers zich ‘naar eigen inzicht’ in de binnenlanden. Hierbij geen rekening houdend met de natuurlijke habitat van de oorspronkelijke binnenlandbewoners, de inheemsen en marrons. Door de reorganisatie wil de regering tevens ordenen binnen welke kaders en fysieke gebieden de porknockers zich vrijelijk kunnen bewegen. De overheid heeft per januari 2013 enkele zones per beschikking aangewezen voor kleinschaal mijnbouw activiteiten, alwaar de verplaatste illegale mijnbouwers na degelijke selectie en onder bijzondere voorwaarden legaal verder kunnen mijnen onder afdracht van belastingen. Deze zones zijn onder beheer geplaatst van de Commissie Ordening Goudsector, hetgeen extra facilitaire en personele kosten met zich meebrengt.

2. Financieel

- **Belasting inning:**

Goud is een van de belangrijke bodemschatten van Suriname. Hoewel er meer dan 30.000 mensen werkzaam zijn in de goudsector levert deze, in de huidige situatie, onvoldoende inkomsten voor het land doordat personen die wel verdienen in de sector (door een combinatie van omstandigheden) niet voldoen aan belastingplichten.

3. Veiligheid

- **Mensen uit de illegaliteit halen:**

Ongeveer 15.000 personen van niet-Surinaamse afkomst zijn werkzaam in de goudsector in Suriname. Het merendeel hiervan heeft momenteel een illegale status en is daardoor verstoten van bijvoorbeeld medische zorg. Bovendien heeft de overheid geen zicht op de personen in het gebied en hun bewegingen. Door het registreren van personen wil de regering de goudzoekers zekerheid bieden door middel van bijvoorbeeld vergunningen en tevens vat krijgen op de track records van de individuen (voornamelijk gericht op criminaliteitsbestrijding).

Algemene opmerking:

Het jaar 2014 is besluitend voor de Commissie Ordening Goudsector, aangezien dit jaar de laatste fase is voor de Commissie en waar de regering uiteindelijk zover moet zijn om te beslissen of de Commissie zal opgaan in een Minerale Autoriteit.

De kosten die met het ordenen van de goudsector gepaard gaan is geraamd op **SRD 21.652.442,76**

Vermeld dient te worden dat alle bedragen uitgedrukt zijn in SRD (Surinaamse Dollars).

Deze kosten worden onder verdeeld in:

PERSONEELSKOSTEN	4.244.460,00
MATERIELE KOSTEN	14.266.556,76
AANSCHAFFINGEN	3.141.426,00
TOTAAL	21.652.442,76

Toelichting 120: Onderhandelingen met IAM GOLD en Newmont

De regering van Suriname heeft besloten te onderhandelen met de Multinationals IAM GOLD en NEWMONT die goud zoeken in het land om zodoende tot een zo gunstig mogelijke delfstoffenovereenkomst te geraken. Op grond van het bovenstaande is er een onderhandelingsteam samengesteld, om binnen de kortst mogelijke tijd tot een zo gunstig mogelijke delfstoffen overeenkomst voor ons land te geraken.

De kosten zijn geraamd op SRD 1.000.000,00.

Toelichting 110: Renovatie Hoofdkantoor

In het jaar 2008 is gestart met de renovatie en uitbreiding van het Hoofdgebouw van het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen. De betalingen hiervan worden middels declaratie afgehandeld, waarvan de laatste declaratie betreffende onderhoudskosten SRD 284.000,00 bedraagt (5% van de aanneemsom).

De kosten die in de begroting is opgebracht, bedraagt **SRD 284.000,00.**

Toelichting 118: Nieuwbouw kantoorgebouw en magazijnruimte ten behoeve van Dienst Watervoorziening

Het gebouw waar nu de Dienst Watervoorziening gehuisvest is, voldoet echt niet meer aan de gestelde eisen. Het voornemen om een nieuw gebouw op te zetten voor Dienst Watervoorziening kwam al enige tijd aan de orde, maar kon helaas niet worden uitgevoerd.

Dit jaar zal er een nieuw gebouw worden opgezet voor de Dienst Watervoorziening. In 2013 is een bedrag op gebracht van 1.310.000,00 waarvan SRD 53.238,00 reeds verbruikt is. Voor de verdere aflevering zal er een bedrag groot SRD 4.500.000,00 worden opgebracht in de begroting van 2014.

Het totaal opgebracht voor Nieuwbouw kantoorgebouw en magazijnruimte ten behoeve van Dienst Watervoorziening bedraagt **SRD 4.500.000,00**.

Toelichting 119: Nieuwbouw kantoorgebouw Begroting en Financiële Zaken aan de Grote Combeweg

Het gebouw waar nu de afdeling Begroting en Financiële Zaken gehuisvest is, is reeds jaren afgekeurd. Er zijn reeds voorbereidingen getroffen om een nieuw gebouw voor de afdeling begroting en Financiële Zaken op te zetten.

De afdeling B.F.Z. is momenteel ondergebracht in het pand van Q-mall aan de kwattaweg.

De aanneemsom en directievoering voor boven genoemd project bedraagt om en bij SRD 5.750.000,00. In 2013 is een bedrag van SRD 1.250.000,00 op genomen voor de nieuwbouw, waarvan het resterend bedrag groot SRD 4.500.000,00 is. Er zal een bedrag groot SRD 1.250.000,00 worden opgebracht in de begroting van 2014.

Het totaal opgebracht voor Nieuwbouw kantoorgebouw Begroting en Financiële Zaken aan de Grote Combeweg bedraagt **SRD 1.250.000,00**.

Toelichting 128: Voorbereiding Mineralen Instituut

De regering heeft grote plannen met de ontwikkeling van de mijnbouwsector. Enkele van deze plannen zullen nu worden geïmplementeerd. Een structurele monitoring van de markten, de prijzen en de ontwikkeling daarvan is nodig. Er is grote behoefte aan een organisatie die de markt ontwikkeling volgt, analyseert, prognoses maakt en adviezen kan verstrekken. Hiertoe is het noodzakelijk dat het Mineralen Instituut dat reeds enkele jaren in de planning is thans in uitvoering wordt gebracht.

De kosten die hiermee gepaard gaan, is geraamd op **SRD 1.050.000,00**.

Tabel 2

		OP- Kernthema: Drinkwater		
Code		Gerealiseerd Beleid 2012	Verwachte beleidsresultaten per eind 2013	Verwachte beleidsresultaten per eind 2014
100	Watervoorziening	Hydro- geologisch onderzoek naar nieuwe water voorkomens zuidelijker van het Commewijne gebied en zuidelijk van het Paranam gebied. Rehabilitatie c.q. modificatie van de bestaande drinkwaterfaciliteiten in de districten Nickerie, Coronie, Saramacca, Commewijne, Para en Brokopondo.	Het continueren van het hydro- geologisch onderzoek naar nieuwe water voorkomens en de rehabilitatie c.q. modificatie van bestaande Drinkwater faciliteiten in de districten. Het completeren van de GPS system van waterbronnen velden en ordening van het aanboren van waterbronnen	Het continueren van het hydro-geologisch onderzoek naar nieuwe water voorkomens en de rehabilitatie c.q. modificatie van bestaande Drinkwater faciliteiten in de districten. Het completeren van de GPS system van waterbronnen velden en ordening van het aanboren van waterbronnen en het instellen van waterbeschermings-gebieden ter bescherming van grondwater voorraden (Aquifers).
106	Kosten instandhouding waterleidingbedrijven en nieuwe aansluitingen	Het rehabiliteren c.q. modificeren van bestaande drinkwater faciliteiten in de kustvlakte en het binnenland	Het completeren van de rehabilitatie c.q. modificatie van drinkwater faciliteiten in de kustvlakte en het binnenland	Het completeren van de rehabilitatie c.q. modificatie van drinkwater faciliteiten in de kustvlakte en het binnenland
111	Uitvoeren van waterleidingprojecten in het kustgebied en het binnenland	Het in uitvoering brengen van geplande waterleidingprojecten in de kustvlakte en het binnenland.	Het continueren van geplande waterleidingprojecten in de kustvlakte en het binnenland	Het continueren van geplande waterleidingprojecten in de kustvlakte en het binnenland
118	Nieuwbouw kantoorgebouw en magazijn ruimte t.b.v. Dienst Watervoorziening		Bestek klaar maken voor het opzetten van een nieuw kantoorgebouw.	Het opzetten van een nieuw kantoorgebouw voor de afdeling Watervoorziening en een magazijnruimte.
119	Nieuwbouw Begroting en Financiële Zaken aan de Grote combeweg		Bestek klaar maken voor het renoveren van het oud gebouw van BFZ en het opzetten van een nieuw kantoorgebouw voor de administratieve dienst.	Het renoveren van het oud gebouw van BFZ en het opzetten van een nieuw kantoorgebouw

				voor de administratieve dienst.
OP- Kernthema: Energie				
101	Energievoorziening	Aankoop nieuwe lichtaggregaten Aankoop lijnmateriaal Het slopen van bestaande netten	Plaatsing van de nieuwe lichtaggregaten. Het bouwen van nieuwe netten met Amka kabel i.p.v. aluminium kabel.	Plaatsing van de nieuwe lichtaggregaten. Het bouwen van nieuwe netten met Amka kabel i.p.v. aluminium kabel.
107	Openbare straatverlichting	Gefaseerd plaatsing van Cobra headlampen in de diverse dorpen	Implementatie plaatsing Cobra headlampen t.b.v. straatverlichting in het binnenland	Implementatie plaatsing Cobra headlampen t.b.v. straat- verlichting in het binnenland
108	Inkoop energie Brokopondo overeenkomst	Aankoop van hydro- energie ten behoeve van N.V. E.B.S.	Aankoop van hydro- energie ten behoeve van N.V. E.B.S.	Aankoop van hydro- energie ten behoeve van N.V. E.B.S.
109	Kosten elektrische centrales in het binnenland	Revisie van schakelborden in diverse dorpen in het binnenland Regulier servicen van de lichtaggregaten	Voortgang revisie van schakelborden in de diverse dorpen. Renovatie van enkele centrales in het binnenland. Servicen van de lichtaggregaten.	Voortgang revisie van schakelborden in de diverse dorpen. Renovatie van enkele centrales in het binnenland. Servicen van de licht- aggregaten.
OP – Kernthema: MIJNBOUW				
Goud en Ordening Goudsector				
116	Ordening Goud Sector		<ul style="list-style-type: none"> •De mensen werkzaam in de kleinschalige mijnbouwsector zijn voor minimaal 60% geregistreerd; •Het overheidsgezag is hersteld in het binnenland voor wat betreft de mijnbouw gebieden; •Het gebruik van kwik en chemicaliën bij de goudwinning is voor 60% teruggedrongen; •Minimaal 6 Mijnbouw Service Centers zijn volledig operationeel en bemand; •De grote mijnbouwmaatschappijen kunnen ongestoord hun exploratie en exploitatie activiteiten uitvoeren; 	<ul style="list-style-type: none"> •De mensen werkzaam in de kleinschalige mijnbouwsector zijn voor minimaal 75% geregistreerd; •Het overheidsgezag is hersteld in het binnenland voor wat betreft de mijnbouw gebieden; •Het gebruik van kwik en chemicaliën bij de goudwinning is voor 75% teruggedrongen; •Minimaal 6 Mijnbouw Service Centers zijn volledig operationeel en bemand; •De grote

				mijnbouwmaatschappijen kunnen ongestoord hun exploratie en exploitatie activiteiten uitvoeren;
122	Uitvoering projecten t.b.v. Geologisch Mijnbouwkundige Dienst		<p>A.Aanvang 1^e fase rehabilitatie van de accommodatie faciliteiten te "Loksi- Hati" medio augustus 2013.</p> <p>B.Aanvang renovatie werkzaamheden van het magazijn (opslag) te saramacca doorsteek medio augustus 2013.</p>	<p>Ad.A. Afronding rehabilitatie van de accommodatie faciliteiten " Loksi-Hati" te weten bestektekeningen en kostenraming m.b.t. bouw werkzaamheden van magazijn, bad en toiletengroep.</p> <p>Ad.B. Afronding renovatie werkzaamheden van het magazijn(opslag) te Saramacca doorsteek en het aanbrengen van nuts voorzieningen. Eveneens aanvang renovatiewerkzaamheden m.b.t. renovatie van de beheerderwoning.</p>
128	Voorbereiding Mineralen Instituut			Een structurele monitoring van de markten, de prijzen en de ontwikkeling daarvan is nodig. Er is grote behoefte aan een organisatie die de markt ontwikkeling volgt, analyseert, prognoses maakt en adviezen kan verstrekken. Hiertoe is het noodzakelijk dat het Mineraal instituut dat reeds enkele jaren in de planning is thans in uitvoering wordt gebracht.

Titel 3: Middelenbegroting

Bedragen x SRD 1000

Code	Ontvangsten	Realisatie 2012	Vermoedelijk beloop 2013	Raming 2014	Raming 2015	Raming 2016	Raming 2017	Raming 2018
80.30.03	Retributies op bauxiet en aluinaarde	2.793.00	2.520.00	2.520.00	2.520.00	2.520.00	2.520.00	2.520.00
80.30.04	Vergunnings- en concessie rechten overige delfstoffen	1.740.90	300.00	117.251	234.502	234.502	234.502	234.502
80.30.09	Royalties	82.631.21	85.000.00	111.000.00	110.000.00	112.500.00	115.000.00	117.500.00
80.50.99	Registratie-fee Surinamers/ Buitenlanders	1.31	2.00	14.400.00	-	-	-	-
80.60.01	Dividend Staatsolie	234.721.22	358.450.00	268.000.00	270.000.00	275.000.00	280.000.00	285.000.00
80.60.09	Overheidswaterleiding gebouwen in de districten	504.98	640.00	500.00	505.00	510.00	512.00	515.00
80.60.10	Overheidelektrische gebouwen in de districten	0.65	2.50	2.50	3.00	3.00	3.00	3.00
80.60.12	Opbrengst van elektrische energie Afobakka	1.684.74	177.000.00	177.000.00	189.000.00	190.000.00	190.000.00	190.000.00
	Totaal Niet Belastingmiddelen	324.078.01	623.914.50	690.673.50	806.530	815.035.00	822.537.00	830.040.00
	Donormiddelen							
90.00.05	I.D.B	-	-	2.456.00	-	-	-	-
	Totaal Donormiddelen	-	-	2.456.00	-	-	-	-
	Lening							
90.10.05	I.D.B	-	1.544.92	8,375.00	8,375.00	-	-	-
	Totaal Lening	-	1,544.92	8,375.00	8,375.00	-	-	-
	Totaal Middelenbegroting	324,078.01	625,459.42	701,504.50	814,905.00	815,035.00	822,537	830,040.00

Toelichting

Vergunnings- en concessierechten overige delfstoffen

Hier is er uitgegaan van het volgende:

Een berekening van de inkomsten uit de bouwmaterialen en klein mijnbouw. De belastingen en retributies voor mijnbouwrechten zoals aangegeven in de artikelen 63 en 64 van het Decreet Mijnbouw (S.B. 1986 no. 28), gewijzigd bij S.B. 1997. No 44, dateren op dit moment van 1997 en zijn sterk achterhaald. In de overweging van de tarieven is uitgegaan van de huidige waarde van goud en bouwmaterialen, waarin alle prijsstijgingen verondersteld zijn. Vervolgens is er rekening gehouden met de wisselkoersverhoudingen van 1997 en nu. Tevens zijn de tarieven uitgedrukt in SRD (Surinaamse Dollar).

De verwachte ontvangsten zijn geraamd op SRD 117.251.178,00.

De geschatte bedragen kunnen hoger of lager zijn afhankelijk van de volgende factoren:

- nieuwe uitgaven van mijnbouwrechten,
- het vervallen van lopende mijnbouwrechten,
- de productiecijfers van de mijnbouw rechthouders en
- de hoeveelheid mijnbouw rechthouders die niet op tijd aan hun betalingsverplichtingen voldoen.

Opbrengst van elektrische energie Afobakka

Het opkopen van energie van Suralco en deze doorverkopen aan de Energie Bedrijf Suriname

(E.B.S) en Rosebel Goldmines N.V

De prijs van deze energie die door Suriname wordt afgenomen is afhankelijk van de kostprijs van hydro-energie (regenval en exploitatiekosten) en brandstof.

Hiervoor is er een bedrag begroot van **SRD 177.000.000,00**.

Dividend staatsolie

Hieronder vallen de winsten waarop de staat Suriname aanspraak maakt uit de activiteiten van Staatsolie N.V.

Er zal circa SRD 268.000.000,00 (US\$ 80 miljoen) in de vorm van dividend worden uitgekeerd afhankelijk van de productie en de wereldmarktprijzen in het jaar 2014. Een deel van dividend Staatsolie zal gebruikt worden voor het subsidiëren van het brandstof verbruik van EBS.

Hiervoor is er een bedrag begroot van **SRD 268.000.000,00**

Overheidswaterleidingbedrijven in de districten

Uitgaande van het aantal geregistreerde aansluitingen op de diverse distributienetten van de dienst, met uitzondering van de overgedragen gebieden Wanica-West en Nickerie – West, aan de N.V. S.W.M zal de raming ten behoeve van het dienstjaar 2014 met inachtneming van het huidige tarief, c.a. **SRD 500.000,00** moeten bedragen.

Registratie fee surinamers

Er wordt uitgegaan dat er maandelijks gemiddeld 500 Surinamers klein mijnbouwers/dienstverleners zullen worden geregistreerd. Er wordt SRD 700 per persoon betaald voor de registratie.

Registratie fee buitenlanders

Er wordt uitgegaan dat er maandelijks gemiddeld 500 Buitenlandse klein mijnbouwers/dienstverleners zullen worden geregistreerd. Er wordt SRD 1.700 per persoon eenmalig betaald voor de registratie.

Royalties

Hieronder vallen de royalties uit de mijnbouw- en bouwsector.
Hiervoor is er een bedrag begroot van **SRD 111.000.000,00**

Titel 4: Parastatalen

Bauxiet Instituut Suriname

Het Bauxiet Instituut Suriname is op 17 februari 1981 opgericht.

Doel:

Rationele en duurzame ontwikkeling van de bauxietreserves en het verkrijgen van een rechtvaardig aandeel uit de opbrengsten van de bauxietindustrie voor Suriname.

Activiteiten:

- Het verzamelen en verwerken van data die betrekking hebben op het gebeuren in en rond de bauxietindustrie nationaal en internationaal
- Voorbereiden van het bauxietbeleid van de Regering
- Bijdragen in de uitvoering van het bauxietbeleid van de Regering
- Het controleren van de activiteiten van de bauxietmaatschappijen in Suriname en deze toetsen aan de Wet en de diverse relevante overeenkomsten.

Plannen:

Als boven, met bijzondere nadruk op de ontwikkelingen in het kader van:

- de ontwikkeling van de Nassau bauxietvoorkomens;
- het Integrated Closure Planning Project betreffende uitgemijnde gebieden;

- de efficiëntie van de Paranam aluinaarderaffinaderij
- de automatisering van de database bij het Instituut.

Bijdrage (subsidie) van de overheid:

De verwachte bijdrage (subsidie) van de overheid is **SRD 2.602.000,00**

Surinaamsche Waterleiding Maatschappij (S.W.M)

Geplande activiteiten N.V. Surinaamsche Waterleiding Maatschappij in 2014 ter verbetering van de drinkwatervoorziening

De N.V. SWM stelt zich ten doel:

- a. Het aanleggen en het exploiteren van waterleidingbedrijven in Suriname;
- b. Het aanleggen en onderhouden van installaties voor de distributie van water;
- c. Het bevorderen en het doen van onderzoekingen ter verzekering van de drinkwatervoorziening in Suriname;
- d. Het verrichten van alle handelingen welke met het voorgaande in de ruimste zin geacht kunnen worden in verband te staan, daaruit voortvloeien of daaraan bevorderlijk zijn;
- e. Het deelnemen in of het samenwerken met of het voeren van de Directie over andere ondernemingen of instellingen met een gelijk of aanverwant doel.

Om deze doelstellingen invulling te geven, zijn voor 2014 naast de activiteiten in de operationele sfeer van de SWM ook enkele uitbreidingsprojecten in verkavelingsgebieden van de overheid gepland. Hierdoor zal de toegankelijkheid tot goed drinkwater worden vergroot en kan daarmee ook invulling gegeven worden aan één van de Millennium Development Goals.

Millenniumdoel # 7: Meer mensen in een duurzaam leefmilieu

Veilig drinkwater

Voldoende en schoon drinkwater ligt aan de basis van een goede gezondheid.

Wereldwijd hebben bijna een miljard mensen niet genoeg schoon drinkwater tot hun beschikking. Dit zorgt voor ernstige gezondheidsproblemen, zoals uitdroging en infecties.

Ook moeten miljoenen mensen het nog altijd stellen zonder sanitaire voorzieningen. In het zevende millenniumdoel is daarom vastgelegd dat het percentage mensen zonder toegang tot veilig drinkwater én sanitaire voorzieningen in 2015 gehalveerd moet zijn ten opzichte van 1990

Exploitatie

In de operationele sfeer zal de SWM zich in 2014 toeleggen op de volgende aandachtsgebieden:

1. Toename van de hoeveelheid aan drinkwater naar 5.735 m³/uur
Hiertoe zullen diverse productiestations gerenoveerd worden en/of de win- en productiecapaciteit uitgebreid worden. Ook regelmatig onderhoud van bestaande bronnen en zuiveringsinstallaties zal daar zeker een bijdrage daartoe leveren. Voor 2014 zijn 24 bronnen in het onderhoudsprogramma opgenomen.
2. Optimaliseren van de distributie van het water
Om de toegenomen hoeveelheid aan drinkwater adequaat te distribueren, zullen distributiebuizen vervangen moeten worden (velen zijn dichtgeslibd of ondergedimensioneerd). Ook asbest cement buizen moeten zoveel als mogelijk vervangen worden, omdat ze de verhoogde druk niet aan zullen kunnen. Voor 2014 is gepland 50 km aan AC buizen te vervangen. Ook zal een spuiprogramma worden uitgevoerd.
3. Verminderen van de NRW met 2%
De NRW (Non Revenue for Water) is dat deel van het water dat wel geproduceerd is, maar waarvoor vanwege verschillende redenen, geen inkomsten zijn ontvangen. Één van die redenen is het niet goed functioneren van mainkranen en afsluiters. Ook defecte en niet goed afleesbare watermeters zorgen voor een verhoogde NRW. In de afgelopen jaren is daar wel verbetering in gekomen. Echter moeten jaarlijkse maatregelen ter verbetering hiervan de NRW brengen op een aanvaardbaar nivo van 25%. Om de NRW terug te brengen met 2% zullen lekkende mainkranen en afsluiters vervangen worden. Ook zullen in 2014 een aantal van 7000 watermeters vervangen worden en ook de onbemeterde aansluitingen in de “NH-overname” gebieden zullen voorzien worden van meters.

NRW in alle Vestigingen 2009 - 2012

	2009	2010	2011	2012
Vestiging Centraal (Par'bo, Wanica, Para)	38.5%	39.4%	35.3%	43.3% ¹
Vestiging West (Nickerie)	29.4%	28.5%	26.6%	22.6%
Vestiging Oost (Moengo, Wonoredjo, Albina)	36.3%	32.8%	28.5%	28.4%
Gemiddeld	37.9%	33.6%	30.1%	31.4%

¹ De toename in VC heeft vooral te maken met de overname van de NH/DW gebieden. De aansluitingen zijn niet bemeterd en het distributienet vertoont veel lekkages.

4. Vergemakkelijken betalingsmogelijkheden en verhogen klanttevredenheid
De klanttevredenheid is een goede graadmeter om te weten of de dienstverlening naar wens is. Daarom zal ook in 2014 een klanttevredenheid onderzoek gedaan worden in alle vestigingen. Uit het onderzoek in juli 2011 heeft Vestiging Centraal 7,2 gekregen voor haar performance en Vestiging West 8,1. Moengo en Albina kregen respectievelijk 7,4 om 6,7.

Inmiddels bestaat naast het betalen bij de traditionele incassokantoren bij het hoofdkantoor, aan de Benjaminstraat, te WK Plein en Latour, ook de mogelijkheid om dat te doen in de Maretraite Mall, te Lelydorp (Surpost), te Koewarasan, Albina (GODO), in het CHM gebouw (samen met EBS) en aan de Kwattaweg (omgeving 3de Rijweg). Gepland zijn nog incassokantoren te La Vigilantia en Onverwacht. Ook is inmiddels de klantenservice niet alleen aan de Henck Arronstraat gevestigd, maar ook aan de Benjaminstraat en te Latour.

Behalve operationele activiteiten, zullen echter ook investeringen gepleegd moeten worden. Deze zullen zich in de volgende aandachtgebieden voordoen.

Investeringsgebieden

A. Investeringsgebied ten behoeve van de productie

Eerder is reeds aangegeven dat middels onderhoud van bronnen en renovatie van productiestations en zuiveringsinstallaties een toename van de hoeveelheid aan drinkwater gerealiseerd zal worden. Echter is dit bij lange na niet voldoende om enigszins aan de vraag te voldoen. Er zullen ook uitbreidingen moeten plaatsvinden. In 2014 zal geïnvesteerd moeten worden in de noodzakelijke uitbreiding aan de van Hatteweg, met 1.000 m³/uur, om het watertekort in m.n. de districten Paramaribo en Wanica terug te dringen. Er zullen daarnaast nog 4 bronnen geboord worden (2 stuks te WK Plein en 2 te Nickerie).

B. Investeringsgebied ten behoeve van het distributienetwerk

Om de einddrukken te verhogen, zullen extra transport- en hoofd distributieleidingen gelegd en/of vervangen worden. Ter vermindering van de NRW zullen niet alleen de niet-bemeterde aansluitingen voorzien worden van een meter, maar zullen ook defecte en/of niet-leesbare meters vervangen worden. Daartoe zijn 20.000 stuks watermeters nodig.

Een jarenlang distributieprobleem in de omgeving van het Diakonessen ziekenhuis zal worden verholpen middels vervangen van een groot deel van AC- leidingen in die omgeving.

C. Overige investeringen

Dit betreft investeringen ter ondersteuning van de primaire investeringsactiviteiten en betreft investeringen in automatisering en communicatie, materieel en transport,

elektrotechnische werken en tenslotte diverse investeringen, ten behoeve van training, onderzoek en kantoorinventaris.

Financiering van de exploitatie- en investeringsbegroting

Alvorens hiervan een beeld te geven is het van belang om de diverse financiële ontwikkelingen die de SWM in de afgelopen jaren heeft doorgemaakt in een juiste perspectief te plaatsen.

Op enkele jaren na (voornamelijk in de periode 1982 tot 1992) is de SWM niet in staat geweest om haar exploitatiekosten volledig te dekken. Bovendien was de SWM zelfs in voornoemde periode 1982-1992 niet bij machte om voldoende vervanging- en uitbreidingsinvesteringen te plegen. Een situatie die zich tot heden voortzet. De spronggewijze (verlate) tariefsverhogingen (1994, 1997, 1998, 1999, 2000, 2004), en de daarmee gepaard gaande inkomstenverhogingen waren/zijn absoluut onvoldoende om de steeds hogere, werkelijk gemaakte kosten te dekken. Deze situatie is verergerd door de sterke kosteninflatie. Bovendien dateert de laatste tariefsaanpassing van februari 2004!

Indien niet wordt afgeweken van het tarievenbeleid en er geen aanpassingen van de tarieven zullen worden goedgekeurd, zal de SWM aangewezen zijn op de begroting van het Ministerie van Natuurlijke Hulpbronnen. Het betreft de volgende begrotingen (ter verkrijging van een goed beeld zijn ook realisatiecijfers over 2009-2012 opgenomen) Exploitatiebegroting 2014 (incl. realisatie 2009-2012 en begroting 2013), in SRD

OPBRENGSTEN	2009	2010	2011	2012*	2013	2014
Wateropbrengsten	38,043,642	40,255,960	42,184,603	44,566,099	46,508,525	47,903,780
Overige opbrengsten	10,119,985	8,729,258	4,937,092	5,195,212	5,443,144	5,715,301
	48,163,627	48,985,218	47,121,695	49,761,311	51,951,669	53,619,081
KOSTEN						
Salarissen (incl. Sec. voorz. + PF dotatie)	29,372,083	33,690,903	40,870,890	48,241,937	50,014,123	53,015,253
Medische kosten	2,768,550	3,082,843	3,142,887	3,887,782	3,995,842	4,115,717
Energiekosten	3,099,014	3,086,916	3,421,352	3,728,828	3,783,656	3,840,410
Onderhoudskosten	3,782,069	4,083,784	3,012,224	3,451,499	5,012,224	7,624,958
Interest	740,677	864,334	1,430,655	1,447,438	1,489,325	1,510,245
Afschrijvingskosten	5,945,455	8,771,822	8,953,653	8,892,986	9,015,200	9,102,520
Overige kosten	8,571,264	10,252,661	3,276,563	4,677,781	4,700,495	4,802,000
	54,279,112	63,833,263	63,874,835	74,328,251	78,010,865	84,011,103
Bedrijfsresultaat	-6,115,485	-14,848,045	-16,753,140	-24,566,940	-26,059,196	-30,392,022

* De cijfers van 2012 zijn voorlopige realisatie cijfers

Investeringsbegroting 2014	2014
Productie	
Boren van bronnen	1,608,000.00
Uitbreiden van Hattemweg	31,105,538.00
Distributie	
Aanschaf 20.000 watermeters	1,032,000.00
Uitvoeren project "Diakonessen ziekenhuis"	3,100,000.00
Leggen dienst- en hoofdleidingen	4,733,570.00
Sociale projecten (Marijkedorp, etc.)	100,000.00
Overige investeringen	
Automatisering en communicatie	200,000.00
Materieel en transport	350,000.00
Elektrotechnische werken	85,000.00
Renovatie woningen te Republiek	330,000.00
Diverse investeringen	50,000.00
Totaal aan investeringen	42,694,108.00

Werkprogramma 2014 Staatsolie maatschappij Suriname

De plannen van Staatsolie zijn gebaseerd op de Vision 2020 inhoudende:

1. Het leiden van de duurzame ontwikkeling van de energiesector in Suriname
2. Het leveren van een belangrijke bijdrage aan vooruitgang van onze samenleving
3. Regionaal een belangrijke rol vervullen met een wereldwijde identiteit in de energiemarkt

Ten einde onze ambities waar te kunnen maken zijn voor het jaar 2013 de navolgende strategische doelen vastgesteld;

Exploratie & Productie

1. Continuering van de versnelde uitvoering van exploratie activiteiten en exploitatie van huidige aardolievoorkomens

Onshore & near-shore

- Een intensief en versneld exploratieprogramma zal worden uitgevoerd in het kustgebied van Suriname in de gebieden Nickerie, Uitkijk, Weg naar Zee, Coronie en Coesewijne. Eveneens zullen er met name seismische activiteiten worden uitgevoerd in het 'near shore' gebied (= tot 20 meter zee diepte). Deze activiteiten zullen worden uitgevoerd door Staatsolie, alsook door haar dochtermaatschappij Paradise Oil Company (POC)
- Evenals voorgaande jaren zal in 2014 het productieniveau van 16.000 barrels per dag worden gehandhaafd. Er zijn momenteel drie (3) velden; Tambaredjo, Tambaredjo North West en Calcutta die gezamenlijk de gewenste productie moeten leveren.

- Middels continue ontwikkeling en bestudering van de bestaande olievelden en de toepassing van nieuwe technologieën en productie technieken zullen de bestaande velden worden geoptimaliseerd. Afhankelijk van de behaalde resultaten kan dit resulteren in een verhoogde olieproductie.

De kosten voor de on- en nearshore activiteiten zijn begroot op US\$ 170 miljoen.

Offshore

- De activiteiten met betrekking tot het offshore gebied hebben als voornaamste doel het intensiveren van de exploratie activiteiten en het veilig stellen van partnerschappen met internationale oliebedrijven door middel van Productie Sharing Contracten (PSC's). Eveneens is er continue monitoring van de exploratie activiteiten in de huidige blokken 31,42,45,47,48,52 en 53. De kosten met betrekking tot de offshore activiteiten zullen afhankelijk zijn van de resultaten in 2013.

Raffinage

1. Uitbreiding en diversificatie Staatsolie Raffinaderij Expansie Project

- Het Raffinaderij Expansie Project (REP), dat op korte termijn de raffinage en productie van zowel benzine als diesel uit de Saramacca Crude mogelijk zal maken zal worden voortgezet in 2014. De verwachte productie van geraffineerde producten zal met de opstart van de raffinaderij worden verdubbeld naar 15.000 barrels per dag. Totale kapitaaluitgaven voor dit project worden geraamd op ca. US\$ 760 miljoen. Voor 2014 zal dit ca. US\$ 91 miljoen bedragen. De start-up van de nieuwe Raffinaderij is gepland voor eind 2014. Deze zal Staatsolie de mogelijkheid bieden om zowel de lokale als de regionale markt te voorzien van producten van een hoge kwaliteit.

Diversificatie

1. Ontwikkeling van het suikerriet- tot ethanol project

- Het proefproject voor de teelt van suikerriet in Wageningen zal worden omgezet in een volwaardig commerciële operatie. De resultaten van het proefproject zijn dermate positief dat het de opzet van een ethanol plant economisch rechtvaardigt. Er zal in 2014 naar schatting ca. US\$ 104 miljoen worden geïnvesteerd.

Elektriciteit

1. Operationalisering elektriciteitscentrale van Staatsolie (SPCS)

- Op verzoek van de aandeelhouder wordt de uitbreiding van de SPCS centrale te Tout Lui Faut met 34 MW gecontinueerd. De investeringskosten voor de uitbreiding zijn ingeschat op ca. US\$ 60 miljoen, ca. US\$ 50 miljoen voor de uitbreiding van de centrale en ca. US\$ 10 miljoen voor de aanleg van de transmissiefaciliteiten. Het begrote budget voor 2014 bedraagt US\$ 15 miljoen.

De verwachte oplevering staat gepland voor het 1ste kwartaal 2014.

Sociaal Maatschappelijk

1. Allocatie van financiële middelen voor duurzame nationale ontwikkelingsprojecten US\$ 1 miljoen

Bewust van haar sociaal maatschappelijke verantwoordelijkheid wordt door de maatschappij jaarlijks ca. US \$ 1 miljoen gereserveerd ter ondersteuning van duurzame ontwikkelingsprojecten binnen onze samenleving.

Bijdrage aan de Overheidsbegroting SRD 569.500.000,00 (US\$ 170 miljoen)

Bijdrage aan de Overheids begroting 2014 ca. US\$ 170 miljoen (op transactiebasis), bestaande uit SRD 301.500.000,00 (US\$ 90 miljoen) aan belastingen en SRD 268.000.000,00 (US\$ 80 miljoen) als dividend bij een prijs aanneme van SRD 268,00 (US\$ 80) per barrel.

Energiebedrijven Suriname N.V.

De vennootschap stelt zich ten doel:

- a. het exploiteren van, het deelnemen in en het voeren van de directie over gas- en elektriciteitsbedrijven;
- b. het aanleggen en onderhouden van installateurs voor de productie en distributie van gas en elektriciteit;
- c. het deelnemen in, het samenwerken met of het voeren van de directie over andere ondernemingen of instellingen, die een doel beogen gelijk of soortgelijk aan dat der vennootschap;
- d. het verrichten van alle overige handelingen, die aan het hiervoor omschreven doel bevorderlijk of dienstig kunnen zijn.

Grasshopper Aluminum Company N.V (Grassalco)

1. Doel van de parastatale onderneming

1.1 Visie

De visie van N.V. Grassalco is om een leidende rol te vervullen in de duurzame ontwikkeling van minerale hulpbronnen, m.u.v. koolwaterstoffen, ten einde een dominante bijdrage te leveren aan de welvaart van de natie.

1.2 Missie

Het duurzaam ontwikkelen van het mineralen potentieel in Suriname, m.u.v. koolwaterstoffen, waar mogelijk deze zelf ter hand te nemen, en / of in joint venture verband te opereren, tot welvaart en welzijn op zowel economisch, sociaal als maatschappelijk vlak voor de Surinaamse natie.

1.3 Statutaire doelstellingen

In artikel 2 van de statuten zijn de doelstellingen van N.V. Grassalco (GAC) terug te vinden. De maatschappij dient werkzaam te zijn op het terrein van mijnbouw, industrie, handel en transport.

Zij mag daartoe andere ondernemingen oprichten, verwerven en financieren, erin deelnemen en de directie over voeren.

Volgens de statuten zou binnen het raam van haar normale bedrijfsuitoefening GAC moeten streven naar een welvaartsbeleid op lange termijn en naar maximale nuttige werkgelegenheid,

zulks:

- ter behartiging van de directe belangen van allen wier inkomen afhankelijk is van het bestaan en de bloei van de vennootschap;
- ter bevordering van de welvaart in Suriname en de ontwikkeling van West-Suriname in het bijzonder.

2. Activiteiten en Plannen

2.1 Strategie en toekomstvisie

In de strategie van N.V. Grassalco staat de ontwikkeling van de mijnbouw centraal. Als voortrekker zal zij meerdere exploratie activiteiten eventueel gevolgd door exploitatie, moeten ontplooiën.

Rekening houdend met het risicovol karakter van exploratie is het niet te verwachten dat lokaal “venture capital” aangetrokken zal kunnen worden. Hierdoor zal “venture capital” op internationale financiële markten gezocht moeten worden. In het traject van exploratie naar exploitatie zal met het verminderd risico lokaal kapitaal waarschijnlijk wel gevonden worden voor investering.

Deze omstandigheid noopt N.V. Grassalco om rechtstreeks of indirect venture capital op buitenlandse beurzen aan te trekken.

2.2. Geplande Activiteiten

• Projecten 2014 in USD en SRD

2e fase opzet nieuw gebouw Hoofdkantoor	USD	2.500.000,00	SRD	8.375.000,00
Exploratie Maripaston	USD	1.550.440,00	SRD	5.193.974,00
Royal Hill	USD	500.000,00	SRD	1.675.000,00
Exploratie Lelygebergte	USD	750.000,00	SRD	2.512.500,00
Exploratie West Suriname	USD	1.000.000,00	SRD	3.350.000,00
Operationele kosten hoofdkantoor	USD	3.500.000,00	SRD	11.725.000,00
Totaal	USD	9.800.440,00	SRD	32.831.474,00

3. Opbrengsten

De opbrengsten voor de N.V. Grassalco zijn begroot op USD 10.387.181,00 , welk bedrag als volgt kan worden gespecificeerd:

Maripaston (Goud)	USD	348.800,00	SRD	1.168.480,00
Royal Hill (Steenslag)	USD	2.600.000,00	SRD	8.710.000,00
Building Materials (zandsoorten)	USD	363.582,00	SRD	1.217.999,70
Royalties Sector Goud	USD	7.074.799,00	SRD	23.700.576,65
Totaal	USD	10.387.181,00	SRD	34.797.056,35

Volgens de Delfstoffenovereenkomst ontvangt N.V. Grassalco de volgende royalties:

- een bruto royalty van 2% van het geproduceerd goud
- een Royalty van 2% van de netto opbrengsten van alle andere geproduceerde delfstoffen.
- een additionele royalty van 6.5% indien de goudprijs ontvangen door Rosebel Gold Mines US\$ 425 per Troy ounce goud overschrijdt. Deze vergoeding is betaalbaar aan het eind van elk kwartaal.

Volgens gemaakte afspraken tussen de N.V Grassalco en het Ministerie van Financiën staat N.V. Grassalco 80% van haar bovengenoemde royalties af aan de Staat Suriname. Zij behoudt een aandeel van 20% welke zij (zal) aanwend(en) voor kapitaalintensieve investeringen.

Financiering van bedrijfsactiviteiten vindt plaats door eigen middelen, er worden geen bijdragen (subsidies) van de Overheid verwacht.

Paramaribo, 27 september 2013,

DESIRÉ D. BOUTERSE